

Kender dårlig
ledelse.
S. 18-19Kunne lide det
fra starten.
S. 8-9

LÆRER

BLADET

FOLKETINGSVALGET 2022 // Folketingsvalget kom til at handle om troværdighed og krisestyring. Mette Frederiksen (S) og hendes politiske venner vandt flertallet, men det samlede resultat blev generelt lidt mudret. Lars Løkke Rasmussen (M) brød igennem, men ikke i rollen som kongemageren med afgørende indflydelse. Snarere som havkatten i hyttefadet. Skolepolitisk blev valget en skuffelse. Folkeskolen blev end ikke drøftet, men Løkkes østjyske kandidat talte om at "firmatisere folkeskolen". **Side 8-9**

Odense Lærereforening
Danmarks Lærereforening kreds 82

Odense Lærereforening
Klæregade 19, 2. sal
5000 Odense C
Tlf. 6612 6890
082@dlf.org
Odenselaerereforening.dk

Åbningstider

Mandag:
Kl. 9.30-16.00
Tirsdag og onsdag:
Kl. 9.00-15.00
Torsdag: Kl. 9.00-16.00
Fredag: Kl. 9.00-13.00
Formanden træffes efter aftale.

DLF/A - FYN

Forskerparken 10 D, 1. sal,
nr. 31 & 32
5230 Odense M
Tlf. 7010 0018

LærerBladet

Erik Schmidt,
ansv. redaktør
erik@fjordager.com
Bladet redigeres journalistisk. Lederen og den redaktionelle linje er ikke nødvendigvis udtryk for foreningens holdning.
Redaktionen er afsluttet
5. 11. 2022.

Foto:

(Hvis ikke andet er nævnt)
Erik Schmidt
Forsidefoto: Lars Løkke Rasmussen (M) ved Folkemødet 2022 på Bornholm.

Næste blad

Udkommer ca. 8. 3. 2023.
Deadline 14. 2. 2023.

Netudgave:

Odenselaerereforening.dk

Oplag: 2.500 stk.

Grafisk tilrettelægning og tryk:

Stibo Complete

INDHOLD

DEMOKRATISK DANNELSE // Tilliden til de politiske institutioner, til politikere og forvaltninger, styrtdykker overalt i den vestlige verden. Skal skolen redde demokratiet? **side 16-17**

UNDERVISNINGSMIDLER // Skolelederformand erkender, at det er svært at prioritere undervisningsmidler tilstrækkelig højt. **side 6-7**

LÆRINGSPLATFORM // "MinUddannelse" lukkes ned fra marts 2023. Det har så store konsekvenser for arbejdet som lærer, at arbejdsmiljørepræsentant Stine Lindstrøm Henriksen fra Tingløgskolen har afleveret en risikovurdering. **side 10-11**

BÆREDYGTIGHED I SKOLEN // Lene Hansen fra Højby Skole er ildsjæl og koordinator for Højby Skoles bestræbelser på at gøre skolens fysiske rammer og undervisningen mere grøn - uden at skræmme elever med dystre forudsigelser om fremtiden. **side 14-15**

- 4 **Folkeskolen måtte vige for krisestyring**
- 6 **Kun 2.500 kr. pr. elev til undervisningsmidler**
- 7 **Taskforce skal give bud på en mere attraktiv skole**
- 8 **Jeg kunne lide det fra starten**
- 10 **Åh nej, vi mister vores værktøj!**
- 13 **Kultur spiser strategi til morgenmad!**
- 14 **Vi arbejder med håbet**
- 15 **Er der en rigtig og forkert måde at være dreng på?**
- 16 **Skal skolen redde demokratiet?**
- 18 **Slip selvledelsen fri!**
- 20 **Ny læreruddannelse med mere praktik**
- 21 **Fordobling af læreruddannelsens formål?**

NOTITS

SPÆNDENDE WORKSHOPS

På årets TR/AMR-kursus kunne kursisterne vælge mellem 17 forskellige workshops, hvoraf de ti blev gennemført, og alle blev ledet af et styrelsesmedlem fra Odense Lærereforening.

Emnerne spændte mellem Inklusion - ven eller fjende, Trivsel - happy hour eller 365 dage om året, Sig det med broderi, De tillidsvalgte som lobbyister og Der går min klasselærer mv.

Hvert emne skulle indeholde et kort oplæg, indholdsdrøftelse og opsamling af tre forslag, ideer eller handlemuligheder til skolebrug og politikudvikling.

7%

Så meget er prisen pr. undervisningstime faldet på 10 år Siden 2011/2012 er det beløb, som anvendes pr. undervisningstime pr. elev, faldet fra 82 kr. til 76 kr.

KILDE: DLF med reference til Børne- og Undervisningsministeriets datavarehus.

DEN INVOLVERENDE FAGFORENING

Da TR og AMR var samlet på Gl. Avernæs i oktober var overskriften „Den involverende fagforening“.

Foreningen er i gang med et udviklingsprojekt, der skal styrke de tillidsvalgte i at bygge stærke handlefællesskaber blandt medlemmerne på skolerne.

Det understøttede kurset gennem oplæg fra DLF, involvering af TR og AMR i workshops samt en indføring i Odense Kommunes MED-system fra lokal- til hovedudvalg. Tak for stort engagement fra kursusedtagerne.

Politik og pædagogik

Erik Schmidt
LærerBladets
redaktør

SKOLEN ER BEDST, når lærere og elever hengiver sig til en sag eller en praksis, som har betydning for den enkelte og for almenheden. Derved kan eleverne opnå viden, frigørelse og myndighed. Men hengivelse kræver tryghed, respekt, gode relationer og ikke mindst gode rammer, faciliteter og omstændigheder.

Netop det sidstnævnte er politikernes vigtigste skolepolitiske opgave.

Det drejer sig blandt andet om tilstrækkelige lærertimer, gode forberedelsesvilkår, ordentlige undervisningsmidler, et veludstyret pædagogisk servicecenter (trist ord!), gode faglokaler samt vedligeholdte, funktionelle og æstetiske rammer.

Politikere, embedsfolk og ledere har et ansvar for at give lærernes urimeligt længe ventede arbejdstidsaftale A20 et stærkt lokalt medløb.

Dernæst er det godt, hvis politikere og embedsværket anerkender, at der er grænser for politik og styring. Pædagogik lever af frihed.

DET, DER HAR STØRST BETYDNING for undervisningen i skolen, er lærerens pædagogiske faglighed, lærerens evne til at skabe relationer og lærerens evne til at lede. Det siger stort set al kendt forskning.

Lærerens opgave som underviser, kulturperson og social integrator har brug for respekt og tillid, og mere indflydelse skaber værdighed og troværdighed, men også kvalitet. Hvad er der blevet af de fælles møder, hvor man kan komme med forslag og frem-

føre sine synspunkter? Lærerne vil jo gerne tage ansvar!

MÅLSTYRING OG OVERDREVEN BRUG AF TEST må erstattes af større opmærksomhed om skolens formålsparagraf, så kundskaber, alsidig udvikling, åndsfrihed, ligeværd og demokrati også i praksis får større betydning.

Praktiske, musiske og æstetiske fag og aspekter af undervisningen er blevet nedprioriteret. Det er skidt. Nogle af elevernes mest lærerige og frydefulde øjeblikke og sejre findes her.

Lærernes metodefrihed og adgang til gode undervisningsmidler må forbedres. Lærerens metodefrihed er begrundet i, at alle elever og lærere er forskellige, og at lærerne lovmæssigt er forpligtet til pædagogisk og fagligt at møde eleverne individuelt. Metodefriheden styrker også lærerens engagement.

Lærerfaget er praksisbaseret. Enhver teori og ethvert forskningsresultat må finde sin gyldighed i praksis! Størstedelen af den gode undervisning bygger på viden om et fag eller en sag, relationer, praksiserfaring og intuition. Det betyder ikke, at forskning er værdiløs. Den kan påpege, klassificere og begrebsliggøre, men den er altid bagudrettet og for det meste gennemsnitlig, så den må stå sin prøve i skolens myldrende dagligdag.

Skoleledelse har også brug for frihed, men den har bedst af at forbinde sig med lærerne i tillidsfulde relationer. ▲

(...) Dernæst er det godt, hvis politikere og embedsværket anerkender, at der er grænser for politik og styring. Pædagogik lever af frihed.

BRINKMANNS BUDSKABER

Odense Lærerforening har engageret Svend Brinkmann til foredrag i foråret 2023 for medlemmer af OLF.

Svend Brinkmann taler ind i den dagsorden, vi også sætter vedrørende præstationssamfundets skyggesider og afledte konsekvenser og omkostninger for børn og unge.

Brinkmann argumenterer med indsigt, udsyn og humor fra et ståsted af viden med substans og evidens. Det er vigtigt, når mental trivsel for alvor skal på dagsordenen både i Danmark generelt og lokalt i Odense.

Mange lærere forlader folkeskolen, fordi de oplever, at undervisningen er blevet samlebandsarbejde.

Thomas Gyldal Petersen (S), formand for KL's Børne- og Undervisningsudvalg - i Politiken den 3. 10. 2022

LØNSTIGNING

Lønnen steg pr. 1. oktober 2022 2,55%. Det svarer kort sagt til en lønstigning på ca. 800 - 1.000 kr. om måneden. De 1,90% af stigningen er aftalt ved OK21, de 0,65% kommer fra reguleringsordningen, som skal sikre, at lønningerne på det offentlige arbejdsmarked følger med det private arbejdsmarked.

For ansatte på statens område er lønstigninger fordelt anderledes i overenskomstperioden. Stigningen er pr. 1. oktober 2022 0,3%.

Næste lønstigning er for alle 1. april 2023. I kommunerne er den 0,3%, mens den på det statslige område er 1,48% + udmøntning af reguleringsordningen.

Folkeskolen måtte vige for krisestyling

FOLKETINGSVALGET 2022 // Med kriser i kø blev folkeskolens problemer dårligt nævnt i valgkampen. Kun Jacob Mark fra SF førte kampagne for folkeskolen. Forhandlingerne om en ny regeringsdannelse er ifølge statsministeren klar inden jul.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Hver tredje fynske stemme ved folketingsvalget gik til Socialdemokratiet.

– Mette har trukket den hjem, som en nu afgået kollega til hende konstaterede.

Det lykkedes statsminister Mette Frederiksen og Socialdemokratiet at skaffe de magtavgørende 90 mandater. Personligt fik hun mere end forrygende 60.000 stemmer.

Ved LærerBladets deadline var Mette Frederiksen i gang med at sondere mulighederne for at danne en flertalsregering med deltagelse af partier fra både højre og venstre. Dog i nærheden af en vanskeligt definerbar midte, hvilket både de tidligere støttepartier SF og Enhedslisten er utilfredse med. De foretrækker en centrum-venstre-regering.

Inde i Rådhushallen i Odense, hvor afstemningen den 1. november var i gang, dukkede en 3. klasse fra Marie Jørgensens Skole op sammen med deres lærer, Per Christian Madsen.

– De skal opleve demokratiet i funktion, sagde han.

Efter alt at dømme en god idé, da de politiske partier de seneste mange år har mistet massivt mange medlemmer, mange publicistiske aviser har mistet abonnenter og public service-medier seere og lyttere. I stedet har de sociale medier taget over med risiko for misinformation og falske nyheder.

STEG OP AF ASKEN

Valgkampen har primært handlet om politikernes personlige troværdighed, og hvem vælgerne har troet på, kan føre Danmark gennem kriserne. Søren Pape (K) dumpede i en tidlig fase. Som statsministerkandidat måtte han sande, at kravene til troværdighed er store.

Lars Løkke Rasmussen (M) steg op af asken som en Fugl Fønix og sikrede sig

En tredjedel af stemmerne på Fyn gik til Socialdemokratiet. Billedet er fra afstemningsstedet på rådhuset i Odense.

Lærer Per Christian Madsen var med 3. klasse fra Marie Jørgensens Skole taget til rådhuset i Odense. – Eleverne skal opleve demokratiet i funktion.

fra nulpunktet 16 mandater, men han havde klogeligt heller ikke annonceret sit kandidatur til statsministerposten.

Han ville gerne diskutere ”noget” og ikke ”nogen”. Men noget var altså ikke folkeskolen, og selv var han den nogen, der – måske utilsigtet – tiltrak sig størst opmærksomhed.

Lars Løkke Rasmussens tydeligste melding om skolen var, at skolelederne skal sætte sig stærkere igennem. Hans moderate østjyske kandidat ville ”firmatisere” folkeskolen. Altså give skolerne professionelle bestyrelser og sådan noget. Mere markedsføring. Ikke et udpræget midtsøgende standpunkt.

Jepp Søe, der er partiets skolepolitiske ordfører, vil helt sikkert heller ikke være enig i synspunktet, hvilket på sin vis illustrerer ét af det nye partis problemer.

VENSTRE OG SOCIALDEMOKRATIET

Spændende er det, om Jakob Ellemann-Jensen (V), der fik en ordentlig omgang med ferien, tør gå over midten. Og om han tør at lade være, som Politiken skrev.

Hvad mener Ellemann og Danmarks liberale parti i øvrigt om folkeskolen? Gennem årene har partiet stået last og brast med Socialdemokratiet om skolepolitikken. Som stort set de eneste to tilbageværende partier, der har forsvaret skolereformen, overstyringen, testsystemet og de lange skoledage.

Socialdemokratiet har med Pernille Rosenkrantz-Theils (S) entré i Børne- og Undervisningsministeriet fra 2019 endda været i gang med at rulle dele af skolereformindholdet tilbage. Bakket op af sin statsminister, der vil slippe skolerne fri af regler og love, men dog kun lempe lidt på den lange skoledag. Skolepolitisk er Socialdemokratiet et andet sted i dag end i konfrontationsårene 2013-14.

Bare spørg politisk kommentator, Noa Redington, der mener, at Pernille Rosenkrantz-Theil bare gør, hvad lærerforeningen beder hende om.

Ministeren fik dog et dårligt personligt valg med kun halvt så mange stemmer som sidst. 5.361 blev det til.

LYSENDE SKOLEPOLITISK PROFIL

Det Radikale Venstre og partiets leder Sofie Carsten Nielsen har været hårdt presset og fik også et dårligt valg. Hun valgte kort tid efter at trække sig og blev afløst af Martin Lidegaard. Valget gav på trods af det dårlige valgresultat paradoksalt nok partiet en central rolle i forhandlingerne om en ny regering.

Partiets skolepolitiske ordfører Lotte Rod (RV), blev på et hængende hår valgt ind. Med "Den grønne betænkning" som pendant til 50'ernes progressive "Den blå betænkning" har hun sammen med Marianne Jelved efter nogle år med skolepolitisk fremmedgørelse igen fået placeret partiet med en skolepolitik, som mange skolefolk kan identificere sig med.

En lysende skolepolitisk profil er Jacob Mark (SF), der gennem valgkampen har været den politiker, der mest konsekvent har arbejdet for forbedringer i skolen. Men han er heller ikke tynget af regeringsansvar. Han fik et kanonvalg. 31.235 personlige stemmer opnåede han og blev én af de politikere, der fik flest.

INSPIRATIONEN FRA KANSLERGADE

Men hvad med kriserne, der har været bagtæppet for hele valgkampen? Krigen i Europa, atomtruslen, klimakrisen, energikrisen, den høje inflation, manglen på sygeplejersker, sosuer og arbejdskraft generelt, overstyringen og underfinansieringen af den offentlige sektor, den stigende ulighed, trivselskrisen blandt unge, krisen i psykiatrien og USA's demokratiske svækkelse.

Jo, hele situationen har kaldt på inspiration fra en landsfader som Thorvald Stauning (socialdemokratisk statsminister 1924-26 og 1929-42). Ham har Mette Frederiksen også diskret stillet sig ved siden af, uden at sammenhængen blev for eksplisit og pinlighedsfaktoren for synlig. Dengang: Stauning eller kaos! Nu: Vi skal trygt sammen og styrket igennem usikre tider!

HVAD NU?

Der pågår nu (4. 11. 2022) sonderinger med Mette Frederiksen for bordenden, mens Lars Løkke Rasmussen har travlt med parallelle sonderinger.

Det nye socialdemokratiske projekt skal være "ambitiøst på sundhed, på klima og på at hjælpe Danmark gennem store udfordringer på inflation og energi."

Men ikke "på folkeskolen". Skolen er ikke på bordet. Den drukner i større kriser.

Det tegner dog til mere frihed i folkeskolen. Mindre målstyring. Mindre bureaukrati. For det er alle enige om. Dog skal der alligevel foregå en form for afrapportering gennem test og meddelelsesbog.

Men flere penge til skolen? Nej! Kortere skoledage? Hmm... kun hvis kommunerne og skolerne kan finde ud af at veksle til tolærertimer.

STAUNING OG KANSLERGADEFORLIGET

Thorvald Stauning var socialdemokratisk statsminister i 1924-26 og 1929-42. Han var landsfaderen, der under 30'ernes alvorlige krise fik samlet Socialdemokratiet, Venstre og Det Radikale Venstre i det historiske Kanslergadeforlig fra 1933.

Baggrunden for forliget dengang var den økonomiske verdenskrise, der blev udløst af børskrakket i New York i 1929. Der havde været økonomiske problemer på landet i Danmark siden 1920'erne, men i 1929-1930 faldt kornpriserne drastisk. Det forringede landmændenes vilkår markant og skabte stor utilfredshed og uro.

I januar 1933 var der samtidig udsigt til en stor konflikt på arbejdsmarkedet. Arbejdsløsheden steg i de første år af 1930'erne til over 30 procent. Arbejdsgiverforeningen havde med begrundelse i krisen varslet lockout af 100.000 arbejdere, fordi fagbevægelsen havde afvist kravet om en lønreduktion på gennemsnitligt 20 procent.

Under indtryk af den samtidige krise i by og på land valgte regeringspartierne Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre sammen med oppositionspartiet Venstre at slå ind på en pragmatisk linje i et forsøg på at løse arbejdsmarkedets krise og afværge kaos.

KILDE: Danmarkshistorien.dk

Pernille Rosenkrantz-Theil må da gøre noget! Jo, det ser ud til, at "Sammen om skolen" kan fortsætte. Det ønsker alle også. Herfra kan der udgå forbedringer.

Men ingen ny skolereform i sigte!

En ny læreruddannelsesreform er dog på vej. Den nåede at blive vedtaget inden valget.

Hvad lærte vi ellers i valgkampens hede? Jo, personlig troværdighed er hård valuta. Tik Tok og "Daddy" Vanopslagh kan noget med de unge. Og uforberedte pressemøder i modlys er bedst at undgå. ▲

Regeringen dropper plan om elevfordeling

ELEVFORDELING // Overlades nu til kommunerne.

REGERINGEN HAR tidligere besluttet, at gymnasieelever fra næste skoleår skal fordeles efter blandt andet forældreindkomst og afstand til gymnasiet.

Børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil (S) bebudede herefter, at regeringen også ville præsen-

tere et udspil til en fordelingsmodel på folkeskoleområdet.

Men Berlingske skriver den 21. 9, i år, at børne- og undervisningsministeren alligevel ikke vil lave en fordelingsaftale, men i stedet lade kommunerne sikre, at der er en blandet folkeskole.

Kun 2.200 kr. per elev til undervisningsmidler

UNDERVISNINGSMIDLER // Skolelederformand erkender at det er svært at prioritere undervisningsmidler tilstrækkelig højt.

På mange skoler har de digitale undervisningsmidler hos de ældste elever fortrængt de analoge som de foretrukne. Men prioriteringen mellem analoge og digitale undervisningsmidler er ofte ikke gennemsigtig, og det gør en kvalificeret stillingtagen til området vanskelig.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Der findes ikke nogen opgørelse af, hvor stort et beløb skolerne i Odense bruger til undervisningsmidler. Ikke engang Skoleafdelingen ved det.

Skolerne får et samlet beløb til drift, og herunder hører udgifter til undervisningsmidler, som både omfatter bøger og digitale læremidler.

At ingen ved, hvor meget, der bruges til undervisningsmidler, gør det vanskeligt offentligt at vurdere og eventuelt kritisere proportionerne i anvendelsen af skolens samlede midler.

Derfor har LærerBladet skrevet til seks skoleledere med henblik på at få kastet lidt lys over området.

Flere skoleledere er tilsyneladende på holdne med at gøre deres prioriteringer offentlige, og skolernes økonomier er heller ikke direkte sammenlignelige, fordi der er mange lokale forskelligheder.

De seks skoler, der har fået en mail fra LærerBladet er Dalumskolen, Ejerslykkeskolen, Højby Skole, Korup Skole, Munkebjerg Skole og Seden Skole.

Vi har dog kun fået svar fra to skoler. Simon Hempel-Jørgensen, Korup Skole og fra Jan Beck-Larsen, Ejerslykkeskolen har beredvilligt svaret på mail. Peter Hougaard, der er konstitueret skoleleder på Seden Skole har godt nok også skrevet tilbage og undskyldt, at forespørgslen var kommet nederst i bunken.

LÆRERNES ARBEJDSREDSKABER

Svarene fra Korup Skoles Simon-Hempel Jørgensen, der også er formand for skolelederne i Odense, og fra Ejerslykkeskolens Jan Beck-Larsen, viser dog, at der på de to skoler bruges et sted mellem ca. 2.301,96 kr. og 2083,33 kr. til undervisningsmidler pr. elev.

Til sammenligning koster en elev inklusive samtlige udgifter – herunder personalelønninger – et sted mellem 84.313 kr. og 93.750 kr.

Tallene, der medtager de betydende udgifter til specialforanstaltninger, er ikke sammenlignelige og må tages med forbehold. Der er forskelle i tildelingen af økonomiske midler til specialundervisningen. Men størrelsesordenen holder formentlig.

Det kunne give anledning til at spørge, om skolernes køb af undervisningsmidler, der jo også er lærerens arbejdsredskaber, prioriteres højt nok, når også samfundsudviklingen tages i betragtning?

Det har skoleledernes formand, Simon Hempel-Jørgensen, svaret på.

SVÆR PRIORITERING

– Det er min vurdering, at vi på nogle stræk kan have svært ved at prioritere køb af undervisningsmidler tilstrækkeligt højt.

Også prioriteringen mellem analoge og digitale undervisningsmidler er uklar.

– Vi har i henved 20 år stået i en situation, hvor vi har balanceret digitale og analoge indkøb. Dette har for mig at se skabt nogle situationer undervejs, hvor vi har prioriteret det ene på bekostning af det andet, siger Simon Hempel-Jørgensen.

– Jeg støtter op om et nuanceret syn på folkeskolens omkostninger, hvor vi ikke blot taler om klassestørrelser og ”varme hænder” – men også om, hvad det er for muligheder vores undervisere har for at bruge de rette materialer.

At hæve niveauet ved at fastsætte et minimumsbeløb til undervisningsmidler pr. elev, er dog ikke noget, Simon Hempel-Jørgensen tror vil gavne sagen.

Simon Hempel-Jørgensen, skoleleder på Korup Skole.

Jan Beck-Larsen, skoleleder på Ejerslykkeskolen.

– Jeg tror ikke på et nationalt minimumsbeløb, da det er min erfaring, at sådanne udmeldinger skaber forventninger, der ikke er finansiering til i praksis, da der kan være bevægelser i modsat retning, når det kommer til udmøntning.

– Jeg er mere til lokale løsninger, hvor man i fællesskab finder ud af, hvordan man vi prioritere. På den måde er man tæt på beslutningsprocessen, hvilket kan styrke den sociale kapital på skolen. ▲

SÅ MEGET BRUGER KORUP SKOLE OG EJERSLYKKESKOLEN TIL UNDERVISNINGSMIDLER

Korup Skole har 510 elever, hvoraf 85 er i specialafdelingen. Skolens samlede budget er ca. 43 mio. kr. hvoraf de ca. 18 mio. kr. går til specialtilbud.

– I 2021 har vi brugt 636.000 på it. Op mod halvdelen af dette er ikke direkte undervisningsmidler. Vi skal fx betale for Aula, MinUddannelse og andet.

– Vi har brugt 195.000 på bøger og 129.000 på forbrug i fagene – håndværk & design og madkundskab udgør over halvdelen af dette. 214.000 har vi brugt på kopiering.

– Der er mange af disse udgifter, vi ikke kan adskille fra specialafdelingen, da faglokaler, kopiering, bibliotek og lignende deles mellem afdelingerne, men er posteret på almenkontoen.

Ejerslykkeskolen har i alt 480 elever – heraf 35 elever i specialtilbud. Skolens samlede budget er 45 mio. kr., hvoraf 9-10 mio. kr. går til specialafdelingen.

Ifølge skoleleder Jan Beck-Larsen bruges rundt regnet 1.000.000 kr. til undervisningsmidler. Heraf går 229.000 til digitale læremidler. Beløbet dækker både specialklasser og almindelen.

– Jeg kan ikke adskille beløbene fra specialklasser, da en stor del af indkøbene er skolelicenser, siger Jan Beck-Larsen.

Taskforce skal komme med bud på en mere attraktiv folkeskole

BUDGET 2023 // Børn- og Unge-budgettet mindskes med mere end 30 mio. kr. Det skyldes primært det faldende børnetal. Der er 120,5 mio. kr. fra Velfærdens Fundament.

TEKST Erik Schmidt

Næste års budget i Odense Kommune er vedtaget. Det skete på byrådsmødet den 12. oktober 2022.

Med budgetforliget og aftalen om "velfærdsprocenten" mindskes Børn- og Ungeforvaltningens driftsbudget i 2023 med 34,873 mio. kr. Det skyldes primært den ændrede børnetalsafhængige tildelelse. Antallet af 6-16-årige falder mere end stigningen i de 0-5-årige. Det forventes, at det faldende demografibehov fortsætter til og med 2025.

Som modsatrettet bevægelse hertil tilføres Børn- og Ungeforvaltningen 2,468 mio. kr. via "Aftale om velfærdsprocenten" og 0,680 mio. kr. til indsatsen for ængstelige børn og unge i skolen og til Netværksgruppe til unge, der har forældre med en sindslidelse.

FOLKESKOLEN FÅR TASKFORCE

Inden for folkeskoleområdet skal der nedsættes en taskforce, som kan udarbejde forslag til, hvordan folkeskolen kan udvikles og styrkes i de kommende år, så flere forældre tilvælger den lokale folkeskole.

Taskforcens sammensætning og kommissorium skal godkendes af Børn- og Ungeudvalget, og arbejdet gennemføres inden for udvalgets eget budget.

RASMUS RASK-SKOLEN UDBYGGES

Derudover er der givet anlægsmidler til en kapacitetsudvidelse på Rasmus Rask-skolen på samlet set 54,0 mio. kr.,

I de senere år er der sket en udvidelse af antallet af boliger i Bellinge, og denne vækst har øget elevtallet på Rasmus Rask-skolen. I perioden 2018-2022 er der sket en forøgelse af elevtallet med 100 elever, og det har betydet, at skolens areal er udnyttet til fulde samtidig med, at den seneste befolkningsprognose peger på, at væksten de kommende år vil fortsætte.

VELFÆRDENS FUNDAMENT

Velfærdens Fundament er den langsigtede plan for de fysiske rammer om velfærden, som blev igangsat sidste år. Med dette budget er der afsat yderligere 120,5 mio. kr. til Velfærdens Fundament i 2023.

Der er allerede udmøntet 480,0 mio. kr. til skoler og lokalområder, plejehjem og aktivt fritidsliv, og der er indgået 16 lokale velfærdsaftaler, og inden udgangen af 2023 har alle lokalområder fået deres egne lokale velfærdsaftaler.

MÅLRETTET INDSATS FOR ÆNGSTELIGE BØRN OG UNGE I SKOLEN

Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2023-2025 til indsatser, der retter sig mod ængstelige børn og unge, hvor opmærksomheden er på at udvikle flere præstationsfrie miljøer.

Ungdomsskolen involveres i arbejdet med præstationsfrie miljøer for ungdomsskolens brugere.

Endelig styrkes samarbejdet mellem psykologer, sundhedsplejersker, inklusionsvejledere, lærere, pædagoger og forældre i det daglige arbejde på skolerne.

BØRN OG UNGES MENTALE TRIVSEL

Budgetforliget tager sigte på at forbedre rammerne for arbejdet med børn og unges mentale mistrivsel frem mod 2030 via forståelsespapiret "Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense".

Udgangspunktet for skiftet er kommunens eksisterende arbejde, der drives af medarbejderne til gavn for børn og unges trivsel i samspil med engagerede frivillige og foreninger i byen.

Forståelsespapiret tager afsæt i de samtaler, der har været med byens unge, medarbejdere, eksperter, pårørende og andre borgere i byen. Desuden har Unge Juryen bidraget med anbefalinger. ▲

Jeg kunne lide det fra starten

PORTRÆT // Charlotte Holm er vokset op i en kunstnerfamilie. Lærerkollegiet blev for hende et fantastisk fællesskab at blive suget ind i. To fagpolitiske begivenheder har været med til at skærpe hendes blik for den fagpolitiske sag.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Det er nu næsten et år siden, at Charlotte Holm blev valgt som formand for Odense Lærerforening på et ekstraordinært generalforsamlingsmøde.

Men hvordan er den nordfynske Volls-moselærer med sin lidt bestemte men uformelle stil og let til latter endt i spidsen for lærernes fagforening i Odense?

– Det har heller ikke været min plan. Men sådan er det bare gået.

En grundfølelse af at høre til i et kollegialt fællesskab og to fagpolitiske begivenheder i 1991 og år 2000 var med til at skærpe Charlottes blik for den fagpolitiske vinkel og påtage sig hvervet som formand for Faglig Klubs bestyrelse på Abildgårdskolen i 2004, fortæller hun. I 2006 blev hun valgt ind i Odense Lærerforenings styrelse.

Mere om det senere, for der er en forhistorie.

Da Charlotte nemlig stod og var færdiguddannet fra Odense Seminarium i 1988 og skulle ud som lærer, var hun ikke helt klar.

– Fuck mand, det kan jeg ikke, tænkte

jeg. Den ene kaldstanke efter den anden røg gennem luften, da vi nærmede os afslutningen, men for mig var der ikke noget kald. Jeg skulle bare have et arbejde.

Da Charlotte stod ude midt på gulvet i en skoleklasse på Humlehaveskolen blev hun dog grebet af det.

– Jeg kunne lide det fra starten.

VI VAR DE MÆRKElige

Charlotte Holm voksede op med sin kunstnerfar og hjemmemor i Korup og senere i Hasmark.

– Først boede vi i et parcelhus i Korup, som min far selv havde bygget. Han lavede alt selv, var både rør lægger og blikkenslager og arbejdede dengang som rejsemon-tør. Han var en dygtig håndværker og var ferm til at svejse.

Faren, der hed Kent, havde kunstneriske tilbøjeligheder og stod og svejsede på nogle kreative frembringelser, når han kom hjem fra arbejde, hvilket naboerne efterhånden var sure over, for det gik i deres tv-signal.

Kent Holm møder billedhuggeren Otto P. og ryger ind i et kunstnermiljø.

– Jeg tror, han blev ramt af det store *hvorfor?* Altså hvad skal man tjene penge for? Der er vigtigere ting i livet!

I 1971 sælger Charlottes forældre Kent og Annie Holm, hvad de har og køber et nedlagt gartneri med swimmingpool i Hasmark. Kent vil leve af at lave kunst.

– Da vi bor i Hasmark er vi de mærkelige med hund, heste og høns, og min mor Annie kørte rundt i en lilla Morris Mascot med blomster på. Det var et lille samfund. Økonomien skrantede. I perioder havde vi ikke en nikkel.

Kent Holm uddannede sig imidlertid som billedhugger i Toscana i Italien og blev en af Fyns mest anerkendte skulptører. Han fik antaget flere værker på blandt andet Kunstnernes efterårsudstilling og på Charlottenborg samtidig med blandt andre Erik Clausen og Leif Sylvester Pedersen. Gennem 40 år lavede han et hav af værker. Også i granit og marmor.

Kendt af mange er den 12 meter høje, ikoniske stålskulptur i Munkebo, og på Holluf Pile Skole står ”Kosmisk forløb”.

FAMILIEN HÅRDT RAMT

Charlotte flyttede hjemmefra i en tidlig alder. Hun ville gerne ind til byen.

– Jeg begyndte på Nordfyns Gymnasium, men jeg syntes, det var nederen at bo på bøhlandet, så jeg begyndte som HF-studerende på Mulerne.

1982 var et skelsættende år for hele familien. Charlotte var taget til Canada for at være ”ung pige” i huset hos en familie, men derovre fik hun besked om, at lillesøsteren var blevet dræbt i en trafikulykke. Familien var knust. Det lille kors øverst på Kent Holms skulptur i Munkebo er til minde om Louise.

Charlotte er tydelig bevæget, da hun fortæller om hændelsen. Det er 40 år siden. Louise var 14, Charlotte var 19.

I 1984 begyndte hun på Odense Seminarium og hendes mor, der ellers havde været hjemmegående begyndte året efter på Odense Socialpædagogiske Seminarium.

CAN CAN OG FLAGALLE

Det var i 1988, Charlotte Holm stod og flagrede med sine lærereksaminenspapirer i hånden og tænkte, at arbejdet som lærer ikke var et kald.

– Jeg blev ansat i et vikariat på Humlehavekolen i Vollsmose og blev simpelthen modtaget så godt.

– Vi er ét stort fællesskab, og I skal bare komme med jeres ideer, fik vi at vide. Hvis ikke man var medlem af lærerforeningen, skulle tillidsrepræsentanten Astrid Fribo nok sørge for, at man blev det.

– Inden ungerne mødte efter ferien, forberedte vi noget sjovt til dem. Det gjorde vi hvert følgende år. Jeg tror, vi lavede et stykke om Pinnocchio og sang: ”Der er ingen bånd, der binder mig!”

– Vi var fire nye lærere, og vi blev spurgt, om vi ikke var friske på at være can-can-dansere. Vi prøver bare, sagde de. Og det var ligesom mottoet for det hele. Der var en fantastisk stemning.

– Der var mange nationaliteter repræsenteret blandt eleverne, så vi lavede flagallé med alle flagene.

Når Charlotte tænker efter, mener hun, at det etnisk, socialt og kulturelt brogede Vollsmose har haft indflydelse på hendes lyst til at være lærer og at gøre en forskel for områdets elever.

– Det var et fantastisk fællesskab at blive suget ind i. Det var fedt at være lærer. Vi fik masser af ansvar og sparring fra kolleger. Der var også masser af fagpolitisk og bestemte måder at gøre tingene på. ”Det er sådan, vi gør her!”

1988-91 var den helt vildt glade periode, siger Charlotte Holm.

– Men så skete der noget. Jeg blev gravid og skulle være mor. Det var jo et andet liv, og mens jeg var på barsel, kom der en barsk fyringsrunde, der ramte 12 lærere. Vi var mange årsvikarer. Det var voldsomt.

Problematikken om de usikre årsvikarstillinger blev også bragt ind i lærerforeningen gennem det, der internt blev kaldt ”det unge oprør”. Bo Tryggedsson var en af de unge i styrelsen.

ET AKVARIUM I HOVEDET

Charlotte fik senere igen arbejde på Humlehavekolen, men i 1995 skiftede hun til Abildgårdskolen.

– Jeg tror bare, der skulle ske noget andet, og jeg blev glad for skiftet. Der var en faglig stolthed på skolen og en faglig stringens. Her var der en klar ide om, at eleverne ville kunne bryde de sociale og etniske mønstre via fagligheden.

Men så skete der igen noget skelsættende. Der havde samlet sig ret massive, sociale problemer på Abildgaardskolen. OBS'en, som var et sted for meget udadreagerende børn, var ved at koge over, og da en lærer fik smidt et akvarium efter sig af en elev, trådte lærerne som fællesskab i aktion.

– Vi havde fået nok og nedlagde arbejdet for at gøre politikerne opmærksomme på arbejdsmiljøproblemerne.

– Vi havde en stærk Faglig Klub og havde før råbt vagt i gevær. Der kom en sag ud af det, og vi blev dømt i Arbejdsretten for at strejke ulovligt. Men der var meget opmærksomhed om det. Vi blev interviewet til tv, og vi fik meget støtte udefra.

I 2004 blev Charlotte selv formand for Faglig Klub, og to år senere blev hun valgt ind i Odense Lærerforenings styrelse. Der har hun været siden. Fra 2010 som næstformand, indtil hun stillede op og i 2016 blev valgt til Danmarks Lærerforenings hovedstyrelse. Hun forblev dog medlem af styrelsen i Odense.

HVOR BLIVER DU AF?

Charlotte Holm er kendt for sin evne til at skabe gode relationer og for sit gode humør. Hendes uformelle stil har medvirket til at gøre det nemt at omstrukturere den traditionelle arbejdsangang i foreningens hovedsæde i Klaregade. Og det har der været brug for.

Formandshvervet klarer hun samtidig med, at hun er med i Danmarks Lærerforenings hovedstyrelse og repræsenteret i overenskomstudvalget. Det er hun frikøbt til tre dage om ugen, og derfor er hun jævnligt i København.

Alt det kan lade sig gøre, fordi datteren Anne Sophia for længst er flyttet hjem-

mefra, og fordi Charlottes mand Jesper Mayerhofer, som hun i øvrigt fandt sammen med på Abildgårdskolen, ikke hele tiden ringer og spørger, hvor hun bliver af. ▲

DAGBOGSNOTER

24. 10. 2022

8.15 Mandagen begynder uden mandagsmøde. Møde med Claus (chefkonsulent Claus Holm Thomsen) om diverse opsamlings internt og eksternt, herunder renoveringen af Lærernes Hus.

8.52 Sparring med Jan (Jan Andersen, fællestillidsrepræsentant) vedrørende punkt til møde i forvaltningsudvalg.

Læsning af ”Plenum” (skoleledernes magasin), dagens avis og Infomedia.

10.41 Uddybning af ekstraomkostninger vedrørende arkitektfirmaet Isagers konkurs. Orienterende mail fra Claus. Jeg lader den hænge lidt. Skubber til side for her-og-nu-opgaver.

11.00 Møde med Bo (Bo Tryggedsson, OLF-konsulent) om TR (tillidsrepræsentant)-henvendelse om registrering af arbejdstid, ”Den kommunale redegørelse” i forbindelse med realiseringen af A20-A21. To yderligere henvendelser fra TR om blandt andet trivselsrapporten. Opsamling af diverse med Dennis (næstformand Dennis Vikkelsø).

11.59 Snak igen med Claus – nu om kommende digitalbogføring og opkrævning af kontingent.

13.00 Arbejde med årsskiftet. A20 – fokus på ”Den kommunale redegørelse” – hvilke forbedringer af tydelighed og gennemsigtighed? Mere arbejdstidsaftale, mindre kvalitetsrapport. Skal kunne mærkes i opgaveoversigten for den enkelte lærer. Talt i telefon med med to kredsformændskoleleger fra 6-by-samarbejdet, Lars Busk fra Aalborg og Niels Jørgen Jensen fra Silkeborg. Inspiration. Snak med Karen (styrelsesmedlem Karen Heide-Jørgensen) om notits til LærerBladet.

Telefonisk snak med Erik (Erik Schmidt, LærerBladets redaktør) om mødet på onsdag.

Snak med Bo – FH – løntjekkampagne.

Kl. 16.00 Forberede OKU (overenskomstudvalget) -møde.

Kl. 18.30 Hovedstyrelsesmøde på Teams om kongressen i november.

20.45 Møde på Teams med formænd fra Aalborg, Silkeborg, Faxe og Vordingborg om kongresforslag.

25. 10. 2022

8.40 Med tog til København. Møde OKU. Dagsorden kongres. Fornylse af praktikaftalen. AUA-projekt fra OK21. Jeg er DLF-kontaktperson.

9.40 Ringede til Dennis.

10.00 Ringede til sygemeldt kollega.

10.30 OKU-møde herunder udfordringer med A20 – især opgaveoversigten, trio-samarbejde.

12.30 Frokost. Aftale med kolleger vedrørende medlemskonference i weekenden.

15.00 Møde i OKU (overenskomstudvalget) slut.

15.30 Kontakt til skoleafdelingen vedrørende Den kommunale redegørelse. Læste mails.

16.01 Med tog til Nyborg. God snak med kollega hjem i toget om foreningen og udviklingen af den.

Aften Sidste hånd på medlemskurset i weekenden.

Åh nej, vi mister vores værktøj

LÆRINGSPLATFORM // ”MinUddannelse” lukkes ned fra marts 2023. Det har så store konsekvenser for arbejdet som lærer, at arbejdsmiljørepræsentant Stine Lindstrøm Henriksen fra Tingløkkeskolen har afleveret en risikovurdering.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Tre uger efter skolestarten fik lærerne i Odense at vide at læringsportalen MinUddannelse, ville blive lukket ned.

Ganske vist først med virkning fra den 1. marts 2023, men beslutningen har store konsekvenser for lærerne og har ført til frustrationer på skolerne.

På Tingløkkeskolen havde lærer Stine Lindstrøm Henriksen og hendes kolleger lige brugt al tiden i akademidagene på planlægning af det nye skoleår, da meldingen om afviklingen af læringsportalen kom, og den er på skolen blevet et vigtigt samarbejds- og undervisningsredskab.

Stine Lindstrøm Henriksen, der er lærer og vejleder og desuden arbejdsmiljørepræsentant på skolen, var frustreret og vred. Lærerne følte sig ikke respekteret, og efter et fagligt møde besluttede de, at der skulle udarbejdes en risikovurdering.

– Vi har materialer, planlægning og didaktik på MinUddannelse, og hvor skal vi flytte det hen, når der ikke er en anden løsning klar? Hvor lang tid vil det tage, og hvor skal vi få tiden fra, spørger Stine Lindstrøm Henriksen.

– Min første reaktion, da det her kom frem var, at vi som lærergruppe måtte stå sammen også med de andre skoler. Jeg tænkte, at vi var nødt til at italesætte vores manglende accept af nedlukningen.

– MinUddannelse blev i sin tid lanceret med målstyring for øje og trukket ned over vores hoveder – også med meget modstand fra OLF. Men som altid rettede vi ind og løste det, og det gjorde vi lynhurtigt og meget professionelt.

TIDSKRÆVENDE OPGAVER

Det var Skoleafdelingens plan, at skolerne i stedet for MinUddannelse bare skulle overgå til Google Classroom, som kommunen allerede har kontrakt på. Men så

kom hele sagen med Google og GDPR-forhold, så det pludselig ikke var så enkelt.

– Lærerne er altså havnet i den situation, at de nu inde i et skoleår skal trække det materiale, som de vil gemme, ud af MinUddannelse. Og det er ret omfangsrigt, da nogle skoleledere har været ret insisterende på, at alle undervisningsforløb skulle lægges i MinUddannelse, siger Dennis Vikkelsø, der er næstformand i lærerforeningen.

– Men det er sandsynligt, at Google Classroom kan anvendes, da undervisningsforløb ikke udgør datarisiko. Det gør det først, hvis eleverne evalueres via systemet, eller hvis det bruges til kommunikation mellem lærer-elev eller lærer-hjem, forklarer Dennis Vikkelsø.

Skolechef Nikolaj Juul Jørgensen afventer en afklaring fra datatilsynet.

– På nationalt niveau er der gang i et arbejde, og det forventes, at der kommer en udmelding fra Datatilsynet i slutningen af året med hensyn til den fremtidige brug af diverse digitale løsninger på skoleområdet.

Ifølge skolechefen har aftalen med KMD om ”MinUddannelse” samlet set kostet Odense Kommune ca. 3,2 mio. årligt. Det har været finansieret via skolernes budgetter, og hver skole har derfor betalt deres forholdsmæssige andel af udgiften. Disse midler frigøres derfor til skolernes egne budgetter.

LAVEDE RISIKOVURDERING

Når lærere på Tingløkkeskolen har følt sig så hårdt ramt, har det måske at gøre med, at de gennem de seneste seks år er gået så langt ind i brugen af platformen.

– Naturligvis var der en stejl læringskurve i begyndelsen. Men vi tog opgaven til os, siger Stine.

– Da Professionelle Læringsfællesskaber (PLF) blev en del af vores hverdag, kunne vi hurtigt se muligheder for yderligere at

kvalificere kerneopgaven pædagogisk, didaktisk og fagligt.

Også derfor var lærerne skuffede over den varslede nedlukning.

– Af vores møde i Faglig Klub fremgik det, at man var skuffet over den måde, det hele er kommunikeret på fra højere sted. Ikke fra vores ledelse, da de jo bare er vejledt af nogle højere oppe i systemet.

– Man kan føle sig gjort lidt til grin over at have arbejdet meget professionelt med platformen i seks år for så bare at få besked om afvikling tre uger inde i skoleåret. Af den grund har jeg som arbejdsmiljørepræsentant og gennem Med-udvalget lavet en risikovurdering af afviklingen af MinUddannelse.

En risikovurdering kan bruges som udgangspunkt for en dialog mellem medarbejdere og ledelse, og den indgår i arbejdspladsvurderingen (APV).

– Man plejer jo nærmere at lave risikovurdering på nye implementeringer, men afviklingen af MinUddannelse har en meget stor og indgribende betydning for vores undervisning og hverdag.

HVOR FINDES TIDEN?

Det er ikke kun på Tingløkkeskolen, at beslutningen om at afvikle MinUddannelse har givet problemer, og Nikolaj Juul Jørgensen vurderede sammen med Odense Lærerforening, at det var vigtigt at mødes med tillidsrepræsentanterne fra alle skoler på grund af de mange frustrationer på skolerne, siger Dennis Vikkelsø fra lærerforeningen, og det har måske været med til at dæmpe nogle af problemerne.

Stine Lindstrøm Henriksen, der ikke var med til mødet, erkender også, at panikken, frustrationen og vreden var størst i starten.

– Som lærere er vi konstruktive og finder løsninger sammen. Vi finder veje og mange kollegaer er begyndt at flytte

Der er kommet ny lovgivning, som betyder, at det fra 2023 ikke længere er obligatorisk for skolerne at anvende en læringsplatform, og skoleafdelingen har opsagt abonnementet på "MinUddannelse". Det er Stine Lindstrøm Henriksen træt af. – Man kan føle sig gjort lidt til grin over at have arbejdet meget professionelt med platformen i seks år for så bare at få besked om afvikling tre uger inde i skoleåret.

deres materialer. En god kollega har lavet guidende videoer om, hvordan vi nemmest flytter vores materialer og gemmer det hensigtsmæssigt på drev og kan arbejde videre med det i for eksempel Google Classroom.

– Udfordringen er nu, hvor tiden til det findes. Men den del er vi også i god dialog om.

MISLYKKET KOMMUNIKATION

Stine anerkender, at det ikke er "nogens" skyld, at der ikke kan anvises en alternativ løsning på grund af hele udfordringen med Google og GDPR.

– Men der har været en del mislykket kommunikation. Hvis det her har været en viden, man har haft i længere tid, så skulle vi have haft beskeden før ferien, inden akademidagene, så vi ikke skulle arbejde for-gæves i MinUddannelse. I akademidagene arbejder vi jo netop med didaktik, pædagogik, differentiering, inklusion og andet.

– Vores ledelse har vist stor anerkendelse og respekt for den måde, vi har arbejdet med MinUddannelse og anerkender også de frustrationer og den vrede, der kom i kølvandet på meldingen tre uger efter skolestart.

– I MED- og Trio-regi har vi drøftet det ad flere omgange og arbejdet hen mod fornuftige løsninger. Så den lokale kommunikation har fungeret fint, og vi hjælper hinanden med "flytningen" af alt det guld, vi har på MinUddannelse.

FRA EN ANDEN TID

Baggrunden for skoleafdelingens beslutning om at afvikle MinUddannelse er ifølge skolechef Nikolaj Juul Jørgensen, at der er kommet ny lovgivning, som betyder, at det fra 2023 ikke længere er obligatorisk for skolerne at anvende en læringsplatform.

– På nationalt politisk plan har man ønsket en bevægelse væk fra reformens fokus på læringsmålstyring for i højere grad at arbejde formålsstyret.

– I den forbindelse er der en erkendelse af, at de nuværende læringsplatforme er designet i en anden tid og i en anden tænkning end det, der er formuleret i de seneste nationalpolitiske aftaler og i lovgivning og vejledninger.

– Her i Odense falder det sammen med, at vores kontrakt med KMD om "MinUddannelse" udløber, og det har ikke været muligt at forlænge for en længere periode grundet udbudsregler, forklarer skolechefen.

– Skolelederne har løbende været orienteret om den præmis, som der er arbejdet under, og medarbejderne på skolerne fik orientering om det den 1. september.

– Der pågår nu et arbejde med at hente relevant materiale ud af MinUddannelse frem mod 1. marts. Det arbejde har forvaltningen understøttet via forskellige processer, video-vejledninger og andet, men derudover er det noget, der foregår lokalt på skolerne.

SKOLERNE SKAL SELV FINDE TIDEN

Det bliver op til skolerne at frigøre arbejdstid til lærerne, så de med rimelighed kan redde undervisningsmaterialer og forløb og føre det et nyt sted hen, siger Dennis Vikkelsø.

– Det rammer ikke bare lærerne, men også eleverne de steder, hvor MinUddannelse har fungeret som elevernes arkiv.

– Her er afgangseleverne særligt sårbare især de steder, hvor prøven hænger sammen med elevernes noter, materialer og portefølje i MinUddannelse.

– Samtidig skal der findes kommunikationsalternativer til samarbejdet med Ungdommens Uddannelsesvejledning (UUO) og specialundervisningen.

– Det haster altså meget, men det må ikke haste så meget, at der træffes en ny, dum beslutning, siger Dennis Vikkelsø.

MEDDELELSESBOGEN

Den nye lovgivning betyder også, at elevplaner bortfalder og erstattes af en såkaldt meddelelsesbog.

– Her er vi fra forvaltningens side undervejs med indkøb af et fælles system, som lever op til lovgivningen, og som også kan tilpasses lokale behov og ønsker på den enkelte skole, lover Nikolaj Juul.

– Det bliver et system som, skolerne kan vælge at benytte som meddelelsesbog, men det bliver op til en lokal beslutning, hvilket format og setup man skolevis ønsker sig. ▲

Charlotte Holm
Formand
Tlf. 5071 0984

Dennis Vikkelsø
Næstformand
Tlf. 2629 2099

Niels Munkholm Rasmussen

Jan Andersen

Martin Vedkiær

Maria Persson

Henrik Oxholm

Heidi Fredensborg

Karen Heide-Jørgensen

OLF MENER

Af Dennis Vikkelsø, næstformand for Odense Lærerforening

Folkeskolen uddanner ikke eleverne til bestemte jobs, men ...

Det er et politisk mål, at langt flere elever skal vælge de erhvervsfaglige uddannelser efter folkeskolen – og Odense er langt fra målet.

Men skal folkeskolen og lærerne ændre elevernes uddannelsesadfærd? Nej, vores opgave er knyttet til det brede dannelsesbegreb – herunder også en dannelsesproces, som gør, at eleverne får viden om sig selv, om uddannelse, om de mange forskellige slags liv, der kan leves og om mange forskellige slags arbejde, så de i sidste ende bliver i stand til at træffe deres eget oplyste uddannelsesvalg.

Valget skal altså være frit. Det er det, der ligger i folkeskolens formål om at give eleverne kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse. Der ligger ikke en forprogrammering til en bestemt uddannelsesretning.

Men folkeskolen skal udvikle, fremme og give mere plads til anvendelsesorienteret og praksisnær undervisning. Ikke fordi der bliver mangel på faglært arbejdskraft, men fordi alle elever har glæde af anvendelses- og praksisorienteret undervisning gennem folkeskolen som helhed fra 0.-10. klasse.

Der er dog noget modsatrettet i politiske ønsker om mere praksisfaglighed i folkeskolen og de politiske beslutninger, der har akademiseret folkeskolen, gjort den mere boglig, manifesteret i et snævert fokus på individuelle og boglige kundskaber og færdigheder, faste test, afgangsprøvernes form og indhold, karakterkrav og læringsmålstyring. Meget

af det er sket på bekostning af en mere praksisorienteret og anvendelsesorienteret undervisning.

Vi skal i stedet anden vej: Lærerne skal have optimale muligheder for en mere helhedsorienteret undervisning, der både vægter det individuelle og fællesskabet – og det boglige og det praksisnære.

De første steder at tage fat kunne være:

- Fjern modsætningerne mellem ønsket om øget praksisfaglighed og den reelle store vægt på boglighed i undervisningen

- Tilbyd eleverne en praksisnær og håndværksfaglig dimension i alle fag – og ikke som en ekstraordinær aktivitet.

- Giv lærerne frie rammer – herunder også adgang til en bred vifte af undervisningsmaterialer – til at tilrettelægge undervisningen med dette mål for øje. Når eleverne oplever kendskab og fortrolighed med praksisfaglige undervisningsmåder, giver det tillid til egne evner i den retning.

- Lad i langt højere grad en praksisnær og håndværksfaglig dimension indgå og få vægt i læseplaner, prøver og eksamener

- Tag temperaturen på skolernes indretning med faglokaler og generelle muligheder for praksisnær undervisning

- Styrk det i folkeskolens valgfag

Det kunne måske være en begyndelse på at give praksisfaglige færdigheder samme status som de boglige... ▲

DLF holdt kongres og Udviklingsforum

Inklusion og gode rammer for arbejdslivet var på kongressens dagsorden

Danmarks Lærerforenings kongres foregik den 8. og 9. november, hvor 300 kongresdelegerede og tillidsvalgte fra hele landet mødtes til to dage med vigtige drøftelser, ny inspiration og udvikling af foreningens politik.

Blandt hovedtemaerne på kongressen var den store inklusionsopgave, lærerne står med

hver dag, og betydningen af gode rammer for det hele arbejdsliv – både for nyuddannede og seniorer.

Inden selve kongressen blev skudt i gang, var der Udviklingsforum på programmet.

De kongresdelegerede og tre tillidsvalgte fra hver kreds fik her mulighed for at drøfte vigtige

emner, komme med input til foreningens politik og organisation og lade sig inspirere af hinanden.

I år var der fokus på den danske model, det lokale arbejde med den pædagogiske debatkultur på skolerne, samt hvordan der lokalt og nationalt kan arbejdes for et attraktivt arbejdsliv. ▲

Kultur spiser strategi til morgenmad

TILLIDSFOLKET PÅ KURSUS // En ny måde at tænke fagforening på.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Lærerforeningen gennemgår for tiden en udviklingsproces. De nye skolepolitiske vinde kræver en ny måde at arbejde på og en ny måde at tænke foreningsstrategier på. Både hos Danmarks Lærerforening og hos Odense Lærerforening. De nye vinde handler om arbejdstidsaftalen A20 og fornyede samarbejdsrelationer, som det blandt andet giver sig udtryk i partnerskabet "Sammen om skolen". Også problemet med at rekruttere nye lærere spiller ind.

Tillidsrepræsentanterne har fået en ny rolle, og lærerforeningen ønsker at skabe en mere medlemsinvolverende måde at drive fagforening på.

Det skulle konsulent Rasmus Jon Nielsen fra DLF komme med oplæg om, da tillidsrepræsentanterne på Odenses skoler var samlet til kursus om "Den involverende fagforening" den 5. oktober på kursuscentret Gl. Avernæs.

GAMMEL OG NY MAGT

Rasmus Jon Nielsen talte om gammel magt og ny magt. To styresystemer så at sige. Den gamle er repræsenteret ved en hierarkisk opbygning og beslutningsgang. Den nye er i højere grad baseret på involvering, handlefællesskaber, netværk og kampagner. De to styreformuler supplerer hinanden, men "den nye" må have større vægt i arbejdet.

I oplægget anbefalede han at styrke de personlige relationer mellem foreningens ledelse, styrelsesmedlemmer, tillidsrepræsentanter og medlemmer.

- Der er et uforløst potentiale i sagsorienterede netværk og kampagner, sagde Rasmus Jon Nielsen blandt andet.

At udvikle foreningskulturen, at lytte til medlemmerne, at involvere, at styrke de personlige relationer og netværk og at engagere til handling her og nu er ifølge Rasmus vejen frem.

Opfordringen til at styrke denne interne kultur kunne han supplere med et citat af ledelsesfilosoffen Peter Drucker: "Kultur spiser strategi til morgenmad!" Kulturen vil ifølge ham altid trumfe strategien.

17 WORKSHOPS

På årets TR/AMR-kursus kunne kursisterne desuden vælge mellem 17 forskellige workshops, hvoraf de ti blev gennemført, og alle blev ledet af et styrelsesmedlem.

Emnerne spændte mellem "Inklusion – ven eller fjende", "Trivsel – happy hour eller 365 dage om året", "Sig det med broderi", "De tillidsvalgte som lobbyister" og "Der går min klasselærer" mv. Hvert emne indeholdt et kort oplæg, indholdsdrøftelse og opsamling af tre forslag, ideer eller handlemuligheder til skolebrug og politikudvikling.

Det var Niels Munkholm og Karen Heide-Jørgensen fra OLF-styrelsen, der var ansvarlige for arrangementet. ▲

Rasmus Jon Nielsen fra DLF talte blandt andet om gammel og ny magt.

Niels Munkholm stod sammen med Karen Heide-Jørgensen for kurset.

Kalle Ringsmose Andersen fra Højmeskolen og Thore Jepsen fra Hjalleseskolen.

Malene Fridén fra Stige Skole og Lisbeth Madsen fra Spurvelundskolen på vandring.

Vi arbejder med håbet

BÆREDYGTIGHED I SKOLEN // Lene Hansen fra Højby Skole er ildsjæl og koordinator for Højby Skoles bestræbelser på at gøre skolens fysiske rammer og undervisningen mere grøn – uden at skræmme elever med dystre forudsigelser om fremtiden.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Passer børn bedre på naturen, hvis de færdes i den? Det mener Lene Hansen, der er lærer på Højby Skole.

Fra barn har hun selv altid elsket at være i naturen. Hvis hun var ked af det, havde det en lindrende virkning at gå en tur i naturen.

– Det påvirker vores sind, tror jeg.
– Omvendt har det en fremmedgørende virkning, hvis børn bruger for lang tid ved computerskærmen og er væk fra naturen. Så bliver man ligeglad med den. Og hvad sker der så, når børnene bliver voksne?

På Højby Skole arbejder hun ligesom flere andre kolleger med udendørs aktiviteter, bæredygtighed og grøn omstilling i sine klasser.

Det er en opgave, som Odense Lærerforening aktivt støtter. Foreningen samlede for nylig interesserede lærere til et stort anlagt møde med gode foredragsholdere på Hotel Storebælt i Nyborg med titlen ”Bæredygtig undervisning på Fyn” for at støtte dannelsen af et lærernetværk.

Lene Hansen var med som én af de gærvede og har en mastergrad i udeundervisning og bæredygtighed.

HØJBY SKOLE

Højby Skole arbejder forpligtende med FN’s 17 Verdensmål, hvoraf hovedvægten er på bæredygtighed. Skolen blev som Fyns første skole i 2020 verdensmåls-certificeret i gennem organisationen Chora2030.

For nogle år siden blev Lene Hansen af skoleleder Pia Smiszek Nielsen spurgt, om hun ville koordinere verdensmålsprojektet på Højby Skole.

– Det ville jeg gerne, men jeg stillede den betingelse, at det ikke bare måtte være et overfladisk reklamenummer for skolen, men baseres på et reelt arbejde med bæredygtighed. Og det synes jeg, det er blevet. Vi arbejder seriøst med det.

For at blive certificeret skulle skolen dokumentere, at den lever op til visse krav.

– Vi bruger genbrugspapir, og vi bruger overskuds- eller genbrugsmateriale fra Tingcentralen i Årslev. Til projektuger bruger vi fødevarer, der er tæt på at overskride sidste salgsdato for at undgå madspild.

– Der er mange grønne områder omkring Højby Skole, og det gør udeundervisning og grøn omstilling nemmere at gå til. Vi har plantet urter og frugttræer.

Både æble-, pære-, blomme- og nødde-træer og -buske.

– Bæredygtighed skal i princippet indgå i alle fag. Vi har haft fine danskprojekter med haiku-digte om natur, og nogle har været på jagt i H.C. Andersens eventyr for at se, hvordan naturen indgår i dem.

ET SKRIDT AD GANGEN

– To projektuger om året handler også om natur og bæredygtighed. Vi arbejder projektbaseret, og hver onsdag er skemafri, så dagen kan bruges som projektdag eller fagdag.

– En klasse arbejdede med ”plastic i havet” med læsestof fra en fagportal, og så havde de selv valgt at lave billeder på plakater, som senere blev omsat til street-art med tyske tekster.

Initiativet med skolen som verdensmålsskole er kommet fra skoleledelsen, og lærerne fik præsenteret projektet, men har egentlig ikke sagt ja til det.

– Men kollegerne har ikke haft indvendinger, da projektet blev introduceret. Ingen har sagt: ”Hjælp, det er for stort!” Det er ikke noget, der skal mases ned over hovedet på lærerne. Tankerne skal vendes. Vi tager et skridt ad gangen.

– Vi har lavet et udvalg, som består to lærere og ledelsen. Vi vil også gerne have elevrådet med, men det har vi ikke gjort nok for endnu. Der kan også være en problematik, når vi involverer skolebestyrelse og forældre mere. Det har vi stadig til gode.

KIRKEKORS SOM INSEKTHOTEL

Et af de første større pas-på-jorden-projekter, som Lene Hansen har arbejdet med, fandt sted for halvandet år siden med daværende 4. klasse, som i dag går i sjette.

Eleverne ville gerne udsmykke en gangtunnel på skolevejen med verdensmåls-graffiti. De talte med Lene om, hvad det ville kræve, og med hjælp fra hende skrev klassen en ansøgning til kommunen.

Da klassen fik grønt lys til projektet, udvalgte eleverne de mål, de ville sætte fokus på. Sammen med en graffitikunstner lavede eleverne først skitser, og på

Carl, Lily, Mathilde, Vigg, Lærke fra nuværende 6.a på Højby Skole og deres lærer Lene Hansen ved den tunnel, de har udsmykket med verdensmålsgraffiti.

baggrund af dem udsmykkede de den grå tunnel med farvestrålende graffiti. Det er blevet flot, og det indeholder budskaber til lokalområdet om at passe på jorden.

På den baggrund fik skolen sidste år en henvendelse fra kirken, der vil etablere en grøn begravelsesplads.

Elever fra 6. klasse udviklede ideer og lavede skitser i tegneprogrammet Geogebra, og der skal nu laves et to-meter-højt kors, der er udformet som et insekthotel.

– Og så mangler vi at sætte blomsterløg, så der kommer forårsblomster. Det står 3. klasse for.

KLIMAANGST ELLER KLIMAHANDLING

Lene Hansen er udpræget en ildsjæl, når det drejer sig om natur, bæredygtighed og grøn omstilling. Hun deltog for nylig i den store klimademonstration.

Men hun er også fagligt usædvanlig godt funderet. Hun har nemlig en mastergrad i udeundervisning og bæredygtighed fra Linkøbing Universitet i Sverige. Uddannelsen tog hun på eget initiativ og har selv betalt for materialer. Tiden til studiet har hun fortrinsvis taget fra sin fritid og sine ferier.

I en foruroligende tid med dystre forudsigelser om planeten og menneskeheden, som eleverne ikke kan undgå at høre om, kan det blive en balancegang, når man som underviser gerne vil tage eleverne alvorligt, men ikke skræmme dem.

Ved at styrke elevernes handlekraft og evne til at udvikle idéer, forestille sig muligheder, alternativer og bud på løsninger på nogle af de udfordringer, samfundet står overfor, arbejder Lene Hansen med håbet, siger hun.

– Der tales meget om klimaangst, men jeg tror mere, der er tale om en bekymring. Det er min erfaring, at når man arbejder med sagen, så bliver bekymringerne mindre. Så er man i det og gør noget.

– Det handler altså ikke om, at eleverne skal sættes til at løse globale udfordringer, men de skal have træning i selv at skabe og gøre noget.

COP27 OG NY KLIMAAFTALE

Netop nu mødes verdens ledere i Egypten på Cop27, for at blive enige om en klimaaftale, der ifølge FN's generalsekretær António Guterres, må være en slags pagt mellem de rige og de fattige lande.

Guterres taler om den nuværende klimaindsats som en "fuldstændig katastrofe", og håber på en historisk aftale. Mødet begyndte den 6. november og slutter den 18. november. ▲

Er der en rigtig og forkert måde at være dreng på i skolen?

DRENGE I SKOLEN // Drengene klarer sig ringere end pigerne i skolen, de dropper i højere grad ud af ungdomsuddannelserne, og færre drenge end piger gennemfører videregående uddannelser. Så hvad kan vi gøre?

TEKST Kristina Malmer Rasmussen

FOTO Erik Schmidt

"Ja, han er en rigtig dreng!" Man ved instinktivt hvilken adfærd, der smilende (og lidt undskyldende) refereres til med den udmelding.

Nu kan man med en vis ret hævde, at udtrykket ikke rigtig hører hjemme i en tid, hvor der tages livtag med den binære kønsopfattelse.

Der går også længere mellem, at man støder på det blandt småbørnsforældre. Eller også skyldes vendingens fravær i min umiddelbare omverden, at mine egne børn er blevet ældre.

Jeg håber imidlertid det første. At vendingen har haft sin storhedstid. Dels har jeg altid syntes, at udmeldingen har haft en snert af falliterklæring over sig, men primært har det altid skurret i ørene på mig, at der skulle være en "rigtig" måde at være dreng på. Som konsekvens heraf, må der så også være en "forkert" måde at være dreng på.

DE UNDERPRÆSTERENDE DRENGE

Som sagt støder jeg stadigt sjældnere på vendingen i mit privatliv. Til gengæld lader det til, at opfattelsen af 'den rigtige dreng' er flyttet ind i skolerne. Og det i en sådan grad, at det ifølge flere undersøgelser influerer på lærernes forventninger til drengene. Vi forventer os ganske enkelt mindre af dem, end vi gør af pigerne.

Det er måske med et vist belæg, at forventningen til drengene daler, for det er et kendt faktum, at drenge i efterhånden mange år har klaret sig ringere end pigerne i skolen, at de i højere grad dropper ud af ungdomsuddannelserne og, at færre drenge end piger gennemfører videregående uddannelser.

Ikke overraskende har feltet omkring 'de underpræsterende drenge' da også i flere år været genstand for undersøgelser, forskning og debat.

Også undertegnede specialiserede sig under min kandidatuddannelse i emnet. Biologiske og neurale forskelle mellem kønnene, den feminiserede folkeskole og (som i mit tilfælde) en mere typificeret feltanalyse af drengegruppen har været anvendt som forklaringsramme.

KLUMME
RIVEN

DE HAR FORTJENT PASSENDE HØJE FORVENTNINGER

Faktum er imidlertid, at drengenes underpræsteren er et udtryk for et gennemsnit. Et gennemsnit, der dækker over en markant kønsintern polarisering, hvor etnicitet, kultur, husstandsindkomst og andre socioøkonomiske faktorer spiller en (mindst) lige så stor rolle som kønnet.

Det er med andre ord et komplekst felt at give sig i kast med. Komplekst, men vigtigt. Dog kan det forekomme en anelse paradoksalt, at jo mere vi som fagfolk analyserer problemstillingen i jagten på løsningen, jo mere fastholder vi -mere eller mindre implicit- det efterhånden ret forældede (og uhensigtsmæssige) narrativ om 'en rigtig dreng'.

Det er som sagt vigtigt, at vi forholder os nysgerrigt og undersøgende og arbejder frem mod en løsning, så kønskløften reduceres, men (mindst) lige så vigtigt er det, at vi ikke giver det negative narrativ videre til hinanden -og da slet ikke til eleverne!

De har fortjent, at vi har passende høje forventninger. Både til piger og drenge. ▲

Skal skolen redde demokratiet?

DEMOKRATISK DANNELSE // Folkemødet 2022 havde sat demokratiet til diskussion. Blandt andre Anders Bondo, Clement Kjersgaard og Kresten Schultz Jørgensen er dybt bekymrede for demokratiets tilstand. Skole og uddannelse har en vigtig opgave.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Mens Rusland er i gang med at smadre Ukraine og trampe på folkeretten, tramper Donald Trumps støtter igen for at gribe efter magten. Den demokratiske retsstats principper er under alvorligt pres. Også i EU-lande med demokratisk valgte regeringer tilsidesættes grundlæggende reststatsprincipper.

Som en symbolsk påmindelse foregik Folkemødet 2022 i lighed med tidligere år under beskyttelse af blandt andet et meget synligt, lille krigsskib ud for Bornholms kyst.

I Højskolernes telt var Clement Kjersgaard indbudt som opvarmer til diskussionen om forholdet mellem pædagogik og politik, under overskriften: "Skal skolen redde demokratiet?"

Kjersgaard lagde ud på den store klinge og påpegede, at eliten i USA, England og en række europæiske lande gennem deres lukkethed har efterladt sig et politisk rum til typer som Donald Trump og Viktor Orban.

Der er også tegn på at toppolitikerne efterlader lignende rum i Danmark, mente Kjersgaard.

– Aviser og medier får færre læsere og seere, og de sociale medier tager over. Mange holder sig tilbage for at tage ordet på sociale medier, fordi de er bange for reaktionen. Det er helt vildt, og "we ain't seen nothing yet!"

– Et vindue er ved at lukke sig. Det er nu! Vores politiske kultur er bygget til godt vejr, og vi har ikke 20 år til at udvikle en ny demokratisk struktur. Man kunne dog starte med at få de politiske partier til at fungere. Ellers har vi et problem!

ELEVER SKAL LÆRE AT BLIVE BORGERE

Efter den svada tog blandt andre rektor for UC Syd Alexander von Oettingen og rektor for Københavns Professionshøjskole Stefan Hermann over. Er skolen demokratisk, spurgte højskolernes Jonas Møller.

– Skolen kan igangsætte pædagogiske processer, så man kan lære at være demokratisk. Det kræver en skole, hvor man lærer at tænke, sagde Alexander von Oettingen.

– Undervisningen må ikke indoktrinere, og det, der er kontroversielt i samfundet, skal også være det i klasseværelset. Desuden skal vi oplyse om barnets muligheder.

Stefan Hermann mente, at eleverne først og fremmest skal lære at blive borgere.

– Skolen skal fremelske øvrighedsdanmark. Og eleverne skal lære dissens. De skal lære at være uenige uden at gribe til hatespeech!

OVEDREVET FOKUS PÅ DEN ENKELTES RETTIGHEDER

Det er naturligvis ikke kun på Folkemødet, at bekymringen og

Folkemøde på Bornholm i den storpolitiske spændings skygge.

Jonas Møller og Clement Kjersgaard i Folkehøjskolernes telt på Folkemødet 2022.

omsorgen for demokratiet hersker. Den tidligere formand for Danmarks Lærerforening, Anders Bondo Christensen, er meget optaget af problematikken for ikke at sige meget bekymret. Det gav han udtryk for i forberedelsesgruppen til Lærermødet 2022 denne sommer.

– Konspirationsteorier og *fake news* vinder stadig større indpas. Vi oplever en stigende individualisering i samfundet, hvor overdrevet fokus på den enkeltes rettigheder udgør en trussel mod demokrati, fællesskab, forpligtelser og ansvar. Demokratiet er ikke en selvfølge.

Anders Bondo henviste til den kendte nu afdøde højskoleforstander Hal Kochs påmindelse om, at demokrati er en livsform,

der skal tilegnes, og sindelag, der skal bibringes hvert nyt slægtled.

– Oplysning, kundskaber, kreativitet og refleksion i samspil med andre er dannelsens kerne og demokratiets forudsætning. Myndige borgere er forudsætningen for demokrati.

– Derfor spiller skolen og uddannelse en helt central rolle i fastholdelse og udvikling af demokratiet.

Anders Bondo:
Bekymret for demokratiets tilstand.

Kresten Schultz Jørgensen: Bekymret for demokratiets tilstand. Foto: Creative commons.

FÆLLES DISKUSSION ELLER ALLES KRIG MOD ALLE?

For nylig skrev Kresten Schultz Jørgensen, der er direktør i kommunikationsvirksomheden Oxymoron, en tankevækkende og væsentlig kronik i Politiken, der slog samme toner an.

Han nævnte klimaet, krigene, flygtningene, prisudviklingen og de økonomiske konjunkturer som nogle af de indlysende vægtige sager, der kræver en fælles diskussion, hvilket jo er selve meningen med det demokratiske samfund.

– Kan man ikke længere dét, tale oplyst og ordentligt om tingene, står kaos tilbage. Vælgergrupper mod hinanden, politikere, der kaster dom over hinanden ved den mindste blottelse. Alles krig mod alle.

– Vælgerne er vrede på politikerne, der foragter medierne, der fravælges af læserne. Sikken et cirkus!

Der er ifølge Kresten Schultz Jørgensen grundlæggende tale om to principielle elementer, der i et vist omfang skal være til stede for, at det overhovedet giver mening at tale om demokrati. *Folkestyre* på den ene side, det vil sige samtalen om fælles problemer og muligheder. Og på den anden side *delegeringen* af magt til nogle repræsentanter, der antages at tage de rigtige beslutninger og måske også at beskytte de mindretal, som flertallet kunne finde på at rotte sig sammen imod.

Men tilliden til de politiske institutioner, til politikere og forvaltninger, styrtdykker overalt i den vestlige verden.

I en aktuel dansk måling svarer 44,7 procent af de adspurgte, at deres tillid til retssystem, politikere og offentlig administration er blevet mindre de seneste år.

DEMOKRATISK OPDRAGELSE GENNEM UDDANNELSE

Kresten Schultz Jørgensen advarer mod ”den infantile børneborger”, der vil have nogle ledere, der leverer varen, men han vil selv bestemme varen, og han vil slet ikke ledes.

Hvis man tror på folkestyret kommer man ikke uden om politikerne, skriver han. For de sidder med ansvaret og magten i både kommunerne, nationerne og EU.

– De skal regulere mediegiganterne, der i dag designer verdens informationsstrømme og kommunikationssystemer ud fra deres egne behov, ikke demokratiets.

De skal ifølge ham nok også gennemføre en demokratisk opdragelse af samme omfang, som da vi i Danmark efter 1864 konstruerede nationalstatens folkestyre med bærende elementer som uddannelse og kulturinstitutioner.

Men ifølge Kresten Schultz Jørgensen skal de først og fremmest generobre *det politiske lederskab*. Det vil sige retten og pligten til faktisk at lede andre mennesker.

– Det er ikke nogen helt ubetydelig fordring, for den moderne dansker er opdraget til at være universets centrum! ▲

Klasseloftet sænkes i 0-2. klasse

KLASSELOFT // Med aftalen vil der nogle steder skulle dannes flere klasser.

TEKST Erik Schmidt

I forbindelse med Folketingets finanslov 2022 er der afsat midler til sænkelse af klasseloft til 26 elever i 0. til 2. klasse med henblik på, at læreren kan have mere tid til den enkelte elev.

Indsatsen betyder, at klasseloftet sænkes fra 28 elever til 26 elever i 0.-2. klasse for nye årgange fra og med skoleåret 2023/2024. Klasseloftet i 3.-9. klasse vil fortsat være 28 elever.

Folketingets aftalepartier har afsat en varig årlig ramme på 95 mio. kr. i 2023, 146 mio. kr. i 2024, 199 mio. kr. i 2025 og 154 mio. kr. i 2026 og frem.

Elever har krav på at blive optaget på folkeskolen i det distrikt, de bor i. Med aftalen om at sænke klasseloftet vil der derfor nogle steder skulle dannes flere klasser.

Det kan have konsekvenser for lokalekapaciteten og potentielle klassesammenlægninger, når årgangen kommer til 3. klasse, hvor klasseloftet fortsat er 28 elever.

Følger skoleindskrivningen og fordelingen tendensen fra de seneste 3 år, vil 8,6% af skolerne i Odense Kommune skulle udvide fra 2 klasser til 3. Tilsvarende vil samme andel af skolerne skulle sammenlægge klasser i overgangen fra 2. til 3. klasse.

Mulig afprøvning af sms-ordning mod skolefravær

SKOLEFRAVÆR // Forslag til forsøg

TEKST Erik Schmidt

Socialdemokratiet foreslår, at der udarbejdes et vidensgrundlag som baggrund for en afprøvning af en sms-ordning i en eller flere klasser i Odense med henblik på at reducere skolefravær.

Inspirationen til forslaget stammer fra Køge Kommune, som har haft succes med ordningen baseret på deres koncept ”Er du på vej?”.

En afprøvning vil kunne baseres på en eller flere skoler og klassers egen lyst og frivillige interesse i at være med i en afprøvningsperiode på en eller flere måneder, hedder det i forslaget. – Det kunne for eksempel være to klasser på to forskellige skoler, som sammen med forvaltningens fagpersoner udarbejder en ”Odense-version” af sms-ordningen, så eleverne både får ejerskab til ordningen, inden den afprøves.

Køge-modellen minder ifølge forvaltningen om den praksis, som findes i Odense, men det er udmøntet forskelligt.

Hvis Børn- og Ungeudvalget ønsker at arbejde videre med forslaget, udarbejder forvaltningen et bud på, hvordan et forsøg med sms-ordning eller lignende kan igangsættes på et par udvalgte skoler, fremgår det af referatet fra udvalgsrådet.

Slip selvledelsen fri!

LÆRERTRIVSEL // På Tingkærskolen hænger den gode lærertrivsel sammen med en dialogsøgende ledelse, anerkendelse af fællesskab og forskellighed, en tillidsfremmende struktur og lærere, der har stor frihed til at træffe hurtige og vigtige beslutninger.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

På Tingkærskolen i det sydøstlige hjørne af Odense føler lærerne, at de på mange måder trives godt på jobbet. Det viser den seneste årlige trivselsmåling, der netop er offentliggjort, og det er ikke noget nyt. Den ligner de seneste års måling, men skolen har udbygget og forbedret de gode målinger til endnu bedre.

Der er undervisning og skolefritidsordning på to forskellige matrikler. 4.-9. årgang hører til på Tingkærskolen i Birkum, og 0-3. årgang på Fraugde Skole.

Lærernes trivsel på arbejdspladsen handler primært om "social kapital" og "ledelseskvalitet".

Men hvad er hemmeligheden bag skolens positive trivselsundersøgelse? Handler det om menneskelige relationer, om strukturelle forhold eller noget helt tredje?

Tillidsrepræsentant Ruth Asmussen er ikke i tvivl.

– I dag har ingen ondt i maven af at være her. Vi er ikke bange for at gå til ledelsen, hvis der er problemer af den ene eller anden slags. Men sådan har det ikke altid været.

DIALOGSØGENDE STIL

Ruth Asmussen tilføjer, at det ikke er nok at kunne gå til lederen.

– Hvis ikke der bliver handlet på problemerne, kan det være lige meget.

– Jeg har været her i 17 år og været tillidsrepræsentant siden 2006. Jeg har oplevet, hvordan dårlig ledelse og manglende tillid på et tidspunkt har været med til at køre denne skole ned.

– Hvis ikke skolelederen er dygtig og tillidsfuld, så afspejles det hele vejen gennem systemet og gennem medarbejderne.

For seks år siden blev Bjarne Larsen ansat som ny leder, og hans dialogsøgende

stil har ifølge Ruth skabt forandring.

Bjarne Larsen var lærer på H.C. Andersen Skolen fra 2002-2012 og har senere været afdelingsleder på Sletten Skole på Nordfyn og souschef på Søhuskolen.

Nu sidder han i et mødelokale med billeder af pyt-knap og ja-hat på væggen sammen med skolens tillidsrepræsentant og bliver synligt glad over anerkendelsen.

– Tak for det, siger han til hende.

– Ja, vi kommer ingen vegne, hvis ikke vi har gensidig tillid. Ruth er virkelig god til at være med til at løse problemer. Jeg kan søge sparring hos hende.

– Jeg ved, jeg kan stole på dig, siger han direkte henvendt til Ruth.

Ruth Asmussen fortæller, at hun var aktiv, da der skulle ansættes ny skoleleder.

– Jeg snakkede med skolechefen om, at vi var nødt til at få en ny skoleleder med hjertet på det rigtige sted, og jeg prøvede at klæde ham godt på.

Ruth Asmussen har været lærer i 17 år og tillidsrepræsentant siden 2006.

Hun blev lærer i en moden alder, da hun først blev uddannet laborant og arbejdede som bioanalytiker. Hun har også en uddannelse fra musikonservatoriet og spiller på accordion og harmonika. Ruth har haft en forretning, der handlede med musikinstrumenter og har spillet i et marimba-orkester.

– Hvis ikke en leder er dygtig og tillidsfuld, så afspejles det hele vejen gennem systemet og gennem medarbejderne. Sådan er det både i skolen og i erhvervslivet, siger hun.

Skoleleder Bjarne Larsen ser gerne, at lærerne og de årgangsteams, de er organiseret i, har udstrakt frihed til at træffe beslutninger og løse daglige problemer. - Det skal være fedt at gå på arbejde!

PSYKOLOGISK TRYGHED

Bjarne Larsen mener, at dialog og psykologisk tryghed er væsentligt for at skabe et godt arbejdsmiljø. Han mener dog også, at skolens organisation og struktur er med til at skabe det gode arbejdsmiljø.

- Vi har fokus på stærke fællesskaber. Vi vokser sammen, og det giver arbejdsglæde.

Begge fremhæver dog også, at lærernes forskellighed er en styrke.

- Vi anerkender hinandens forskelligheder. Det kræver, at vi anerkender hinanden, siger Ruth.

- Ja, og vi skal bruge forskelligheden. I vores pædagogiske udvalg undrer nogle af afdelingskoordinatorerne sig over, at afdelingerne er så forskellige og træffer forskellige beslutninger, siger Bjarne.

- Det er også vigtigt, at vi kan grine sammen og gå glattere hjem, end da vi kom. Det skal være fedt at gå på arbejde.

STRUKTUR FOR SELVLEDELSE

Skoleleder Bjarne Larsen ser gerne, at lærerne og de årgangsteams, de er organiseret i, har udstrakt frihed til at træffe beslutninger og løse daglige problemer.

- De, der er tættest på eleverne og dagligdagen, ved, hvad der er bedst, så de skal have friheden til at træffe hurtige og vigtige beslutninger. De skal have mest mulig frihed. Selvfølgelig inden for rammerne af vores børnesyn og læringssyn. Slip selvledelsen fri!

Medvirkende til, at lærerne får talt sammen i et fælles forum er "Didaktisk Pædagogisk Forum", som ifølge Bjarne Larsen er en slags afløser for lærermøder.

- Vi savnede at sidde sammen og kunne diskutere pædagogik. Det er vigtigt. Også fordi vi er på to matrikler. Vi er 28 lærere her og 7 på Fraugde Skole.

Vi mødes fire gange om året i DPF og drøfter forskellige temaer. Det kan for

eksempel være skole-hjem-samarbejde. Så har vi vores ressourceteam til at planlægge møderne. Det består af læsevejledere, matematikvejledere, inklusionsvejledere og ledelsen.

Udover afdelingsteams, har skolen årgangsteams.

- På årgangen sker det vi kører "bordet rundt" for at høre, hvordan vi har det, siger Ruth. Det kan være både jobmæssigt og personligt.

Et pædagogisk udvalg, der består af afdelingskoordinatorerne fra sfo, yngste-, mellemste- og ungeafdelingen, fungerer som bindeled mellem ledelse og lærere.

rere.

- På den måde får jeg som leder også bottom-up-input, siger Bjarne.

Det er ledelsen, der vælger afdelingskoordinatorerne, for det skal være kolleger, der kan være i det, og det kræver stor legitimitet blandt kollegerne, forklarer Bjarne Larsen. Koordinatorerne får et til-læg for deres hverv.

MED-udvalget og trio-samarbejdet bruges også aktivt til at kvalificere skoleledelsen.

- Vi mødes én gang månedligt i trio-samarbejdet. Det er et godt forum, siger Bjarne.

Det består foruden Ruth og Bjarne af arbejdsmiljørepræsentant Keri Hansen, souschef Lene Mumm og afdelingsleder Malene Hedemand.

Ruth Asmussen er ikke helt tilfreds med den tid, hun har til arbejdet som tillidsrepræsentant.

- Men det skyldes mest, at jeg får dårlig samvittighed over at være væk fra undervisningen! ▲

Her er lærertrivslen god

TRIVSELSMÅLINGEN // De bedste trivselsmålinger i 2022 målt på arbejdspladsens samlede resultat findes på Tingkærskolen, Åløkkeskolen og Lumby Skole

TEKST Erik Schmidt

Dette års trivselsmåling viser nogenlunde samme trivselsresultat som sidste år på folkeskoler og øvrige arbejdspladser, hvor Odense Lærerforening har medlemmer.

Men det er gennemsnitsbetragtninger, der dækker over bevægelser både i positiv og negativ retning. Herunder også deciderede trivselshop og trivselsdyk.

Odense Lærerforenings næstformand Dennis Vikkelsø fremhæver Ubberud Skole, der har fået vendt flere års dårlige trivselsmålinger til gode.

- Jeg er også sikker på, at der findes overordentlig gode trivselsfortællinger ude på Tingkærskolen. De har taget trivselsførertrøjen på. Ikke alene har de et par år leveret gode trivselsmålinger. De har også udbygget og forbedret de gode målinger til endnu bedre.

På Center for Voksenspecialundervisning, CSV, er der i år også skabt synlige trivselsforbedringer. Der er en afdeling, der endda leverer et ret flot trivselshop.

De bedste trivselsmålinger i 2022 målt på arbejdspladsens samlede resultat er Tingkærskolen, Åløkkeskolen og Lumby Skole

De største forbedringer siden sidste år er at finde på CSV - Center for voksenspecialundervisning, Spurvelundskolen og Ubberud Skole.

Læreruddannelsen får ny struktur, som afskaffer den meget kritiserede modulopbygning. Foto: UC Lillebælt.

Ny læreruddannelse med mere praktik og mindre detailstyring

NY LÆRERUDDANNELSE // Kompetence- og læringsmålstyringen er ude af den nye læreruddannelse

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Det bliver en væsentlig anden læreruddannelse, som kommende lærerstudende møder efter sommerferien i 2023.

Først og fremmest indføres en ny struktur, som afskaffer den meget kritiserede modulopbygning.

For det andet kommer der mere praktik og øvelsesbaseret undervisning, som sidst i uddannelsen afsluttes med en professionsprøve med målrettet afprøvning af de lærerstudendes færdigheder i at undervise.

For det tredje ændres indholdet af grundfagligheden med nye, professionsrettede fag, og der kommer et nyt, stort fag til erstatning for dannelsesfaget Kristendomskundskab, Livsoplysning og Medborgerskab (KLM).

Faget kommer til at hedde *Livsoplysning: kristendomskundskab, idéhistorie, medborgerskab og autoritet*, og det indeholder de samme elementer som KLM, men udvides med et nyt indholdsområde: autoritet, dømmekraft og retorik.

UD MED LÆRINGSMÅLSTYRINGEN

Størst forandring vil dog formentlig udviklingen af kompetence- og læringsmålstyringen skabe.

I november 2021 afleverede regeringens udviklingsgruppe sine anbefalinger til en ny læreruddannelse. Udviklingsgruppen bestod af repræsentanter fra Lærerstudendes Landskreds, Danmarks Lærerforening, KL og Danske Professionshøjskoler.

Gruppens forslag om at nedlægge KLM blev mødt af stor modstand fra en anden gruppe med blandt andre seniorforsker Keld Skovmand og professor i pædagogisk psykologi Lene Tanggaard.

Denne gruppe udarbejdede et andet forslag, som også gik i kødet på kompetencetænkningen og den utydelige brug af dannelsesbegrebet.

Den nye læreruddannelse er på den måde endt med at blive en syntese af forskellige forslag, og målstyringen er afløst af formålsopmærksomhed, der levner mere plads til lærernes initiativ og dømmekraft.

FINANSIERINGEN HALTER

Den øgede praktik kræver flere uddannede praktiklærere og et bedre samarbejde mellem praktikskolerne og professionshøjskolerne.

Der er dog begrundet frygt for, at de øgede udgifter kommer til at gå ud over andre opgaver i folkeskolen. Det mener blandt andre kommunernes forening, KL.

Den nye læreruddannelse finansieres af de 125 millioner kroner, som tidligere er blevet afsat på finansloven. Men ud over dette afsættes 75 millioner af kommunernes bloktilskud fra 2024 til at styrke de studerendes praktik på skolerne, og det vækker kritik fra KL, at der ikke er afsat nye varige driftsmidler til at finansiere netop den del af praktikordningen. ▲

DEN NYE LÆRERUDDANNELSESREFORM

- En tredjedel mere praktik, så de studerende har praktik på alle fire årgange (fra 30 til 40 ECTS)
- Professionsprøve med målrettet afprøvning af de lærerstudendes færdigheder i at undervise. I alt bliver der 10 prøver på uddannelsen.
- Flere timer om ugen til undervisning, vejledning og feedback.
- Bedre muligheder for at vælge tysk og fransk i alle dele af landet.
- Større praksisfokus i det afsluttende projekt. Uddannelsen afsluttes med en lærerfaglig bacheloreksamen bestående af en større skriftlig opgave og en mundtlig prøve.
- Specialpædagogik og dansk som andetsprog genindføres som undervisningsfag (det, der tidligere hed linjefag, red.)
- Modulstrukturen afskaffes, og fagene gøres til omdrejningspunkt, så sammenhæng og faglig progression styrkes.
- Den nuværende detailstyring afløses af få klare mål.
- Frihed til lokale toninger med udgangspunkt i uddannelsesstedernes kultur og tradition ved at erstatte de mange og detaljerede mål med klare formål for uddannelsen, som kan udfyldes lokalt og af den enkelte underviser.
- Kun dansk bliver fremover obligatorisk aldersspecialiseret og opdelt i to fag dansk 1.-6. klassetrin og dansk 4.-10. klassetrin.
- Grundfagligheden er obligatorisk for alle lærerstudende og skal fremover bestå af fire fag (20 ECTS-point) samt valgfag (5 ECTS-point): pædagogik og almen didaktik, pædagogisk psykologi, inklusion og specialpædagogik, livsoplysning: kristendomskundskab/idéhistorie/medborgerskab/autoritet og dansk som andetsprog (dog kun 5 ECTS-point), Valgfag: Enten sundheds- og seksualoplysning, uddannelse og job, det praktisk-musiske område eller svømmelærer.

KILDE: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Fornyelse eller fordobling af læreruddannelsens formål?

NY LÆRERUDDANNELSE // Formålet er splittet mellem to syn på uddannelsen og to sprog, mener Keld Skovmand.

TEKST Keld Skovmand

KLUMME
SPADEN

Et af de væsentligste nybrud med den nye læreruddannelse er, at formål er blevet en bærende kategori frem for kompetencer.

Uddannelsen skal nu ikke længere styres via kompetencemål, der nedbrydes i rigide færdigheds- og videns-

mål, men tænkes ud fra formål i stedet. Formålsforandringen viser sig både i forhold til hele uddannelsen og i forhold til fagene.

Politikerne har i den indgåede aftale lavet et nyt uddannelsesformål med afsæt i et forslag fra den udviklingsgruppe, der omtales her på den anden side. Det er den ene ting. Den anden ting er, at fagene skal beskrives ud fra formål, mål og indholdsområder.

Alle fag i læreruddannelsen skal have et formål, mens de i dag har et kompetencemål.

ER GÅET FORMÅLSAMOK

Eksisterende uddannelse har et forholdsvis fattigt formål med intetsigende viden og færdigheder, der skal sikre en lidt ligegyldig, omend kompetent lærer:

Formålet med uddannelsen er, at den studerende gennem uddannelsen tilegner sig den viden og de færdigheder, der er forudsætningen for at kunne virke som faglig, pædagogisk og didaktisk kompetent lærer i den danske folkeskole i henhold til folkeskolens formål, jf. folkeskolelovens § 1.

Formålet er rensat for værdier. Hensigten til folkeskolens formål fremstår underligt uforpligtende og virker mest som et sent tilføjet appendiks til kompetenceretorikken.

I ny læreruddannelse er politikerne nærmest gået formålsamok. De har lavet et formål, der er 7-8 gange så langt som det nuværende, og inddelt det i tre styk-

ker, som vi kender det fra folkeskolen.

Der er godt og skidt imellem hinanden, men der er også indbyggede modsætninger. Faktisk er det, som om formålet er splittet mellem to syn på uddannelsen og to sprog. Måske der sker en fordobling af formålet med fornyelsen?

DET VÆRSTE VED FORMÅLET

Jeg laver en lille spadeleg her. Jeg stikker spaden i hvert af de tre stykker i det nye formål og finder formuleringer, jeg enten holder af eller helst ville være foruden. Jeg vender dem parvis, således at spændingsforhold og sprækker i teksten kan træde frem.

Det værste først. Jeg er træt af at høre om "høj kvalitet", når vi nu ingen ordentlige standarder har. Hvad måler vi kvaliteten på? Fælles Mål? *Forget all about it!* Er det i virkeligheden en effektivitetsnorm, der ligger i ly og på lur her?

Det er dælme godt!	Det er godt nok ikke ret godt!
De studerende skal udvikle deres lærerfaglighed baseret på <i>selvstændighed, frihed og alsidighed i metodevalg</i>	Læreruddannelsen skal i samarbejde med skolerne danne og uddanne de studerende til at varetage undervisningen i folkeskolen og bidrage til <i>høj kvalitet</i> i varetagelsen af folkeskolens opgave
Læreruddannelsen skal fremme de studerendes professionelle <i>myndighed, dømmekraft, nysgerrighed og kritiske sans</i>	De studerende skal <i>med</i> viden, <i>kunnen</i> og engagement <i>kunne</i> varetage opgaverne med undervisning og med elevernes faglige dannelse og udvikling.
Desuden skal der tages udgangspunkt <i>i den danske skolekultur og -tradition</i> , der omfatter såvel folkeskolen som frie grundskoler	Uddannelsen skal tage afsæt i <i>praksisnær erfarings- og forskningsbaseret viden</i>

I stk. 2 snubler kompetenceiveren over sig selv i en sproglig snare. Det giver ingen mening at sige, at de studerende "med kunnen" skal "kunne" (at "kunne" uden at kunne noget særligt er selve kernen i kompetencetænkningen, så giv agt!).

Det virker også meningsløst at kalde erfaringsbaseret viden "praksisnær". Hvor skulle erfaringerne komme fra om ikke fra praksis? Ordet "praksisnær" kan meget vel være et sløreord for en farligt

snæver empirisk og evidensorienteret tilgang til viden om skolen, særligt når det står i sammenhæng med "høj kvalitet" og at kunne kunnen, der retter sig imod elevernes udvikling, som vi som bekendt har haft hang til at måle.

DET BEDSTE

Det bedste til sidst. Det er smukt med "selvstændighed, frihed og alsidighed i metodevalg", blot metodefriheden ikke underlægges hensynet til målbar kvalitet.

Ordrækken med "myndighed, dømmekraft, nysgerrighed og kritisk sans" er en nydelig dannelseskvarter, men den står lidt og knurrer ad "med kunnen kunne". Det bør vel være med myndighed og nysgerrighed, de studerende skal kunne varetage opgaverne, fremfor med kunnen og engagement.

Det er skønt at have dansk skolekultur og -tradition som udgangspunkt, men det står lidt og skurrer mod det underlige mix af tilsyneladende teorifjern viden, der skal danne afsæt for uddannelsen.

Hvordan kan *afsættet* være praksisnær viden, når *udgangspunktet* nu skal være en folkelig og fri tradition med alt, hvad den rummer?

Udgangspunktet og afsættet kan kun eksistere side om side i en skizofren uddannelsesvirkelighed. Der er langt fra

forskningsbaseret viden til friskolernes fortællertradition, fra klasserumsledelse til Christen Kold. Det burde politikerne måske have tænkt over. ▲

SPADEN er en ny klumme, som skrives af fremtrædende pædagogiske meningsdannere, filosoffer eller forskere med engagement i folkeskolen.

KELD SKOVMAND er seniorforsker, PhD, Center for Anvendt Skoleforskning, UCL Erhvervsakademi og professionshøjskole

NEDSLAG

COMPUTER AFLØSER LÆRER

”Cirka 500.000 kroner om året. Så mange penge regner Vejen Kommune med at kunne spare på skolebudgettet, hvis man lader eleverne fra 7. klasse og op varetage deres egen undervisning i to timer om ugen assisteret af en computer. Og lader man de samme elever arbejde selvstændigt med deres projektopgaver i en time om ugen, kan besparelserne samlet komme op omkring 1.100.000 kroner årligt.”

Folkeskolen, 7. 10. 2022

ARBEJDSGIVER ER LOVGIVER

”Sandheden er, at der ikke findes en dansk model med uafhængige parter i den offentlige sektor, som vi kender det fra det private jobmarked. Offentlige medarbejdere kæmper mod en arbejdsgiver, som også er lovgiver.”

Arbejdsmarkedskommentator Lawand Hiva Namu i Politiken, den 5. 11. 2022

POLSK LÆRERE TIL DANSK LYRIK?

”Men følgende skal iagttages, når det omhandler disse primært offentligt rettede faggrupper og institutioner. Import af udenlandsk arbejdskraft er kun i behersket omfang muligt på grund af sprogbarrieren. Rumænske medhjælpere, der skal sprogstimulere i dagtilbud? Polakker, der skal undervise i Tom Kristensens lyrik i udskolingen?

(...)

For det fjerde er det noget vanskeligere at flytte skoler og dagtilbud til udenlandske himmelstrøg med arbejdskraftreserver. Det

Vismænd: Giv lærerne i folkeskolen løn efter, hvor gode eller dårlige de er.

Politiken, 12. 10. 2022

kan mange private virksomheder. Af disse grunde er situationen her særlig kritisk. Og i de kommende år vil skoler og andre institutioner komme til ikke alene at kæmpe mod hinanden om disse faggrupper, men også om de ufaglærte. Mange af dem vil komme fra ældreplejen, der i forvejen mangler sosu'er i et svimlende omfang.

Konsekvenserne af kvalitetsfald på disse områder er mærkbare for de fleste mennesker. Og når først kvalitetstabet virker som en sætningsskade, sker der to ting. For det første stiger presset for flere private ordninger, f.eks. private sundhedsforsikringer. Andelen af elever på frie grundskoler stiger fortsat støt, og på et tidspunkt vil mange frie grundskoler have mulighed for at udvide kapaciteten og gøre det.”

Rektor Stefan Hermann, kronik i Politiken 24. 9. 2022

KOMMUNE TRÆKKER TJENSTLIG ADVARSEL TILBAGE

”Folketingets Ombudsmand kritiserede, at Faaborg-Midtfyns Kommune gav en tjenstlig advarsel til lærer Birgit Ryberg Landtved.

Nu trækker kommunen endelig advarslen tilbage, men den fynske lærer savner stadig en undskyldning.”

Fagbladet Folkeskolen 7. 10. 2022

MERE SAMMEN OM SKOLEN

”Skal udfordringerne i folkeskolen løses, skal det ske i tæt samarbejde, mener KL, DLF, Skolelederforeningen, BUPL, Skole og Forældre, Danske Skoleelever og Børne- og Kulturchefforeningen.

Sammen har de sendt et brev til skolepolitikere med en bøn om, at partnerskabet ”Sammen om skolen” også eksisterer efter et valg.”

Folkeskolen, 7. 10. 2022

NÆSTEN EN UD AF OTTE AF ELEVERNE I FOLKESKOLENS 9. KLASSE ER ORDBLINDE

”Ordblindetest viser, at 12 procent af 9. klasseeleverne er ordblinde. Det svarer til næsten hver 8. elev. Det viser opdaterede tal for skoleåret 2021/2022.

I skoleåret 2021/2022 er 12 procent af folkeskolens 9. klasses elever blevet testet ordblind i løbet af deres skoletid. Derudover er 4 procent af eleverne blevet testet usikre i fonologisk kodning.

Det viser opdaterede tal for sidste skoleår.”

Mediet Folkeskolen, 1. oktober 2022

BREDT FLERTAL INDGÅR AFTALE OM STYRKET ORDBLINDEINDSATS

”Regeringen og et bredt flertal i Folketinget har med Ordblindepakke IV indgået en aftale om en række initiativer for at styrke ordblindindsatsen. Hermed er den fjerde aftale om en ordblindepakke indgået i denne regeringsperiode.

Aftalen om Ordblindepakke IV indeholder blandt andet initiativer så som udvikling af tidlig indsats i dagtilbud, et fokus på andre skrive- og læsevanskeligheder end ordblindhed i grundskolen og midler til etablering af ordblindevenlige læringsmiljøer på den forberedende grunduddannelse (FGU).”

Mediet Folkeskolen, 1. oktober 2022

Vi er nødt til at forbinde viden med erfaring. Ellers risikerer den demokratiske samtale at forstumme og det levede menneskeliv at blive fortrængt af ekspertviden.

Kirsten M. Andersen, formand for Grundtvigsk Forum, juli 2022

PENSIONIST – ELLER SNART PENSIONIST?

I Fraktion 4 hygger vi os i et godt socialt samvær. Vær med og få mere for dit medlemskab af DLF.

AKTIVITETSKALENDER FOR FRAKTION 4 – EFTERÅR OG VINTER 2022/FORÅR 2023

NOVEMBER	29. Juletur til Sorø Akademi og Bjørn Wiinblad, Det blå hus
DECEMBER	06. Julemøde
JANUAR	31. Planlægningsmøde og hospitalskloven Lulu
FEBRUAR	28. Fællessang med Birgitte Hansen: Fra Grundtvig til Kim Larsen
MARTS	28. Leif Romsø Hansen: Romsø – om livet på en ø i Storebælt
APRIL	25. Almaz Mengesha: Ind til benet! En etiopisk kvindes historie

- Tilmelding til møder på Skt. Klemensskolen senest fredagen før til: pensionister082@dlf.org
- Tilmelding til ture og rejser ligeledes til Odense Lærerforening, Klaregade 19, 5000 Odense C eller e-mail: 082@dlf.org

Du kan se hjemmesiden med aktiviteter for Fraktion 4 på www.odenselaererforening.dk/om-olf/pensionister

Som medlem af Fraktion 4 holdes du løbende orienteret om aktiviteter via mails. HUSK derfor at oplyse din mailadresse til Odense Lærerforening.

Vælgerne er vrede på politikerne, der foragter medierne, der fravælges af læserne. Sikken et cirkus!

Kresten Schultz-Jørgensen, kronik i Politiken, 25. 10. 2022

FOR UNGE TIL SOCIALE MEDIER

”Det giver et trivselsproblem, at børn i højere grad er til stede på sociale medier, som de ikke er gamle nok til at være på. Det viser en undersøgelse foretaget af Børns Vilkår og TrykFonden.

– Det er sådan, at der er rigtig mange børn, som har sociale medier uden egentlig at overholde aldersgrænsen, siger Sanne Lind, børnefaglig konsulent hos Børns Vilkår.

Ifølge undersøgelsen er det kun 1,8 procent af 5. klasselever, som ikke er til stede på et socialt medie. Det selv om mange af disse har en nedre aldersgrænse på 13 år. Hovedparten er børnene i 5. klasse er 10 og 11 år.

Opråbet om trivsel og sociale medier er henvendt mod både skolelærere og forældre.”

Skolemonitor, 21. 10. 2022

KUN ÉN PORTAL

”Skolerne skal have friheden og ikke kommunerne. Det er blandt andet en mærkesag for mig, at skolerne får beslutningen over materialer tilbage fra kommunerne. For virkelig meget undervisning er bundet af, at lærerne kun har én bestemt portal til rådighed frem for, at de selv på skolen kan vælge at have en mangfoldighed af materialer.”

Skoleordfører Lotte Rod (RV) i fagbladet Folkeskolen, den 28. 10. 2022

NU DROPPER REGERINGEN IDEEN

Da politikerne på Christiansborg blev enige om at fordele kommende gymnasieelever efter deres forældres indkomst, bebudede regeringen, at også landets skoleelever skal fordeles på nye måder. En fremtrædende S-politiker foreslog sågar, at forældrenes lønseddel også i folkeskolen skulle være afgørende for børnenes skoledestination.

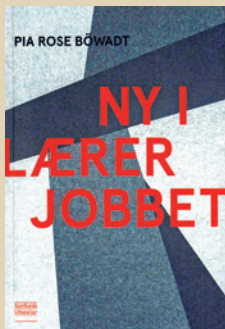
Men nu dropper regeringen helt at blande sig i elevfordelingen.”

Berlingske, den 20. 9. 2022

Ny i lærerjobbet

NY BOG // Pia Rose Böwads bog er ikke en håndbog til den nye lærer, men en klog præsentation af virkelige udfordringer og dilemmaer baseret på hendes forskning.

TEKST Erik Schmidt

Mange nye lærere tror, inden de går i gang med jobbet, at det handler om at undervise. I mødet med hverdagen opdager de dog, at andre opgaver ofte overskygger det spændende

og livgivende ved at undervise. De elsker deres nye job, men de synes, det er hårdt og føler sig konstant under pres.

Den ambivalens, mange nye lærere og i øvrigt også erfarne lærere oplever, har Pia Rose Böwad forsket i og nu også skrevet en bog om.

Hun underviser til daglig på Københavns Professionshøjskoles læreruddannelse og har lavet omfattende interviews og spørgeundersøgelser af lærere og lærerstuderende siden 2016.

DET GODE BUDSKAB

Det gode budskab i ”Ny i lærerjobbet”, der er udgivet på forlaget Samfundslitteratur, er, at der er hjælp at hente.

Der er dog ikke tale om en bog, der giver lodrette svar på, hvordan man begår sig som ny lærer. Men efter endt læsning, står man med kloge beretninger og forklaringer, som gør det nemmere at forstå de dilemmaer, man som lærer møder hver dag – og nemmere at træffe beslutninger. Bogen er baseret på erfaringer, empiri og pædagogisk filosofi.

I kølvandet på skolereformen og arbejdstidsloven nr. 409 fra 2014, følte flere lærere sig som lønslaver, skriver hun, og det er vigtigt at forholde sig til arbejdsforholdene for at afværge, hvad man kan kalde et organisatorisk chok, skriver Pia Rose Böwad. Hendes ståsted er ved siden af lærerne.

Et andet vigtigt ståsted er, at hun anerkender, at lærerjobbet ikke bare er et praktisk håndværk, men altid indebærer en etisk dimension. Böwads udgangspunkt er professionsetikken. I

forlængelse heraf er et tredje ståsted, at en lønmodtagerstrategi passer dårligt til lærerjobbet.

Bogen har afsnit om både den gode lærer og den gode skole.

Om lærerrollen siger Pia Rose Böwad, at lærergerningen handler om at ville noget med nogle børn, at ville se børn udvikle sig og at ville danne børn til et demokratisk samfund. Men optagetheden af eller interessen for børnene må ikke skygge for det faglige indhold, og man skal også vide, hvordan man gør.

ETISKE DILEMMAER

Beskrivelsen af de etiske dilemmaer fylder meget i bogen.

Böwad ser et stigende antal sammenstød mellem personlige og professionelle værdier og love og administrative beslutninger. Man skal både være loyal over for organisationen og loyal over for egne værdier. På grund af den dobbelte loyalitet har lærerne brug for at være en del af et fagligt fællesskab, der diskuterer etiske spørgsmål og sammen udvikler en etisk sund praksis, skriver hun.

Der er meget fine afsnit om moralsk stress, det organisatoriske chok, de elektroniske platforme, autonomi versus politisk styring og et rigtig godt afsnit om professionel dømmekraft og autoritet.

Det sidstnævnte har blandt andet med læreren som myndighedsperson at gøre. Når man træder ind i en profession, skal man lære dens etiske, faglige og retslige normer at kende. De skal overtages, fortolkes og gøres til ens egne.

Forfatteren minder om, at der i lærerjobbet ligger en konstant usikkerhed. Der er ikke vished for, at de pædagogiske handlinger lykkes.

Pia Rose Böwad peger også på, at det er vigtigt at ville være der for eleverne, men det er ikke i sig selv nok, formaner hun.

– Det kræver både teoretisk og praktisk viden, det kræver viden om etik, og det kræver viden om professionen og organisationen. Med andre ord kræver det professionel dømmekraft og autoritet. ▲

BAGSMÆK

Peter Plys i gyser

Peter Plys er kendt som en sød, elskværdig og glad bjørn, der spiser honning dagen lang. Men nu har en amerikansk instruktør ifølge netmediet Heartbeats fundet på at fylde honningkrukken med blod i gyserfilmen "Winnie the Pooh: Blood and Honey".

I filmen forvandles både Peter Plys og hans ven Grisling til voksne mænd med latexmasker, der med økser i hånd jagter blod fra blandt andet barndomsvennen Jakob, der nu er blevet voksen og har forladt sine venner i Hundredmeterskoven for at tage på college.

Disney har frigivet nogle rettigheder, men ejer dem dog stadig til tegnefilmsudgaven af Peter Plys, som koncernen årligt tjener 3 til 6 milliarder dollars på. Der er ikke sat udgivelsesdato på "Winnie the Pooh: Blood and Honey".

Odense Lærerforening
 Klaregade 19, 2. sal
 5000 Odense C
 Tlf. 6612 6890
 O82@dlf.org
 Odenselaererforening.dk

Claus Holm Thomsen
 Chefkonsulent

Bo Tryggedsson
 Konsulent

Tine Skov Hansen
 Sekretær

Mette Lund Kieler
 Sekretær

Onkel Reje alias Mads Geertsen, mener, at børn skal lære at sætte spørgsmålstegn ved alt.

Onkel Reje i Heavyband

I *Onkel Rejes Heavyband*, der sendes på DR's børnekanal Ramasjang, er det meste til forhandling, både regler og virkeligheden, her kan man sætte spørgsmålstegn ved alt.

Til mediet Zetland siger Mads Geertsen, der spiller Onkel Reje: "Det er ikke, fordi jeg synes, at børnene skal gå rundt og være evigt polemiske, men de skal heller ikke tage for givet, at et samfund er, som det er, og at de ikke kan lave om på det. Jeg tror ikke, at man i nyere tid har følt sig mere magtesløs som menneske i vores samfund, end man gør nu."

Kilde: "Okay, så hvad tænker de, der laver børne-tv, egentlig om, hvad de fylder børns hoveder med?" Mediet Zetland, den 12. februar 2020